

Europeiska unionens officiella tidning

L 378

Svensk utgåva

Lagstiftning

fyrtiosjunde årgången

23 december 2004

Innehållsförteckning

I Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk

.....

II Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk

Rådet

2004/869/EG:

- ★ Rådets beslut av den 24 februari 2004 om ingående på Europeiska gemenskapens vägnar av det internationella fördraget om växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk..... 1

2004/870/EG:

- ★ Rådets beslut av den 29 april 2004 om ingående av samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Islamiska republiken Pakistan..... 22

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS BESLUT

av den 24 februari 2004

om ingående på Europeiska gemenskapens vägnar av det internationella fördraget om växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk

(2004/869/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 37 och artikel 175.1, jämförda med artikel 300.2 första stycket och 300.3 första stycket i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrandet ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

(1) Livsmedelssäkerhet i världen och hållbart jordbruk är beroende av att växtgenetiska resurser för forskning inom jordbruk och förädling bevaras och används på ett hållbart sätt.

(2) Gemenskapen är medlem av FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO).

(3) Det internationella fördraget om växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk (nedan kallat "det internationella fördraget") antogs vid FAO:s konferens i Rom den 3 november 2001.

(4) Gemenskapen och dess medlemsstater undertecknade det internationella fördraget den 6 juni 2002.

(5) Det internationella fördraget är både ett rättsligt bindande globalt ramverk för hållbart bevarande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk och ett multilateralt system genom vilket alla parter i det fördraget inte bara får tillträde till sådana resurser utan de kan även dela med sig av kommersiella fördelar och andra vinster som uppkommer genom användning av dem.

(6) Såväl bevarande som hållbar användning av växtgenetiska resurser för forskning inom jordbruk och förädling är nödvändiga för utvecklingen av jordbruksproduktionen och för bevarandet av jordbrukets biologiska mångfald.

(7) Genom att det underlättar tillgången till växtgenetiska resurser i ett multilateralt system bör det internationella fördraget främja tekniska framsteg inom jordbruket, i enlighet med artikel 33 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

(8) I enlighet med artikel 174 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen skall gemenskapens miljöpolitik bidra till att bevara, skydda och förbättra miljön.

(9) Genom beslut 93/626/EEG ⁽²⁾ ingick gemenskapen konventionen om biologisk mångfald under beskydd av Förenta nationernas miljöprogram. De åtgärder för bevarande av mångfalden inom jordbruket som ingår i det internationella fördraget kommer att gynna konventionens mål.

⁽¹⁾ Yttrandet avgivet den 29 januari 2004 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ EGT L 309, 13.12.1993, s. 1.

- (10) I artikel 26 i det internationella fördraget föreskrivs det att det skall ratificeras, antas eller godkännas. Handlingarna för ratificering, antagande eller godkännande skall deponeras hos FAO:s generaldirektör.
- (11) Gemenskapens och medlemsstaternas gemensamma behörigheter och enhetsprincipen när det gäller gemenskapens internationella företrädande talar för gemensamma åtgärder och för att gemenskapen och dess medlemsstater samtidigt bör deponera handlingarna rörande godkännandet av det internationella fördraget.
- (12) För att göra det möjligt för gemenskapen och dess medlemsstater att delta i det internationella fördragets styrande organ så snart som möjligt efter fördragets ikraftträdande, bör medlemsstaterna anstränga sig att slutföra sina interna godkännandeförfaranden utan dröjsmål.
- (13) Det till detta beslut åtföljande internationella fördraget bör därför godkännas på gemenskapens vägnar.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det internationella fördraget om växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk (nedan kallat "det internationella fördraget"), vilket antogs vid FAO:s konferens vid dess trettioförsta session i november 2001, godkänns härmed på gemenskapens vägnar.

Texten till det internationella fördraget åtföljer detta beslut som bilaga A.

Artikel 2

1. Rådets ordförande bemyndigas härmed att utse den eller de personer som skall ha rätt att på gemenskapens vägnar deponera

handlingarna för godkännande och de förklaringar som avses i bilagorna B och C till detta beslut hos FAO:s generaldirektör, i enlighet med artiklarna 26 och 34 i det internationella fördraget.

2. Medlemsstaterna skall anstränga sig att vidta nödvändiga åtgärder för att deponera sina handlingar för ratifikation eller godkännande samtidigt med Europeiska gemenskapens och övriga medlemsstaters och i möjligaste mån inte senare än den 31 mars 2004.

3. Om det den dagen skulle visa sig att en eller flera medlemsstater inte är i stånd att deponera sina handlingar för godkännande, får gemenskapen och övriga medlemsstater fullfölja deponeringen.

Artikel 3

1. I ett tvistlösningsförfarande i enlighet med artikel 22 i det internationella fördraget skall gemenskapen företrädas av kommissionen.

2. Om gemenskapen eller en eller flera av dess medlemsstater är parter i samma tvist eller involverade i olika tvister där samma eller liknande rättsliga frågor berörs, skall kommissionen och de berörda medlemsstaterna försvara sina intressen tillsammans och sammanställa ett sammanhängande rättsligt och faktabaserat argumentationsunderlag, i enlighet med gemenskapens och nationella behörighetsområden.

Utfärdat i Bryssel den 24 februari 2004.

På rådets vägnar

J. WALSH

Ordförande

BILAGA A

ÖVERSÄTTNING

Internationella fördraget om växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk

INLEDNING

DE FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA

ÄR ÖVERTYGADE om att särställningen hos de växtgenetiska resurserna för livsmedel och jordbruk och deras särskilda egenskaper och problem påkallar särskilda lösningar,

ÄR OROADE över den ständigt pågående utarmningen av dessa resurser,

ÄR MEDVETNA om att de växtgenetiska resurserna för livsmedel och jordbruk är en gemensam angelägenhet för alla länder, eftersom dessa i stor utsträckning är beroende av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk från annat håll,

INSER att bevarande, prospektering, insamling, karakterisering, utvärdering och dokumentering av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk har en avgörande roll i genomförandet av de mål som anges i Romförklaringen om den globala livsmedelsförsörjningen och i den handlingsplan som antogs vid världstoppmötet om livsmedelsförsörjning, liksom i utvecklingen av ett hållbart jordbruk för nuvarande och kommande generationer, samt att utvecklings- och övergångsländernas kapacitet på området snarast måste förstärkas,

KONSTATERAR att den globala handlingsplanen för bevarande och hållbart nyttjande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk utgör en internationellt godkänd referensram för sådan verksamhet,

INSER VIDARE att växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk utgör ett oundgängligt råmaterial vid genetisk förädling av odlade växter, oavsett om denna sker genom jordbrukares urval, klassiska växtförädlingsmetoder eller modern bioteknik, och att de växtgenetiska resurserna är av grundläggande betydelse för anpassning till oförutsebara miljöförändringar och framtida mänskliga behov,

BEKRÄFTAR att tidigare, nuvarande och framtida bidrag av jordbrukare över hela världen, i synnerhet från dem som lever i ursprungs- och mångfaldscentrum, för att bevara, förbättra och tillhandahålla dessa resurser är grundvalen för jordbrukarnas rättigheter,

BEKRÄFTAR ÄVEN att de rättigheter som erkänns i detta fördrag vad beträffar bevarande, nyttjande, utbyte och försäljning av egenproducerat utsäde och annat förökningsmaterial samt till deltagande i beslutsfattande om utnyttjandet av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk liksom till rättvis fördelning av nyttan som uppstår vid utnyttjandet, är en faktor av grundläggande betydelse för att förverkliga jordbrukarnas rättigheter och främja dessa rättigheter på nationell och internationell nivå,

ERKÄNNER att detta fördrag och övriga internationella avtal som är relevanta för detta fördrag bör vara ömsesidigt stödjande för att trygga ett hållbart jordbruk och livsmedelssäkerhet,

BEKRÄFTAR att inget i detta fördrag på något sätt får tolkas som att det leder till en ändring av de rättigheter och skyldigheter som tillkommer de fördragsslutande parterna enligt andra internationella avtal,

FÖRSTÅR att föregående stycke inte har till syfte att inrätta en rangordning mellan detta fördrag och andra internationella avtal,

ÄR MEDVETNA om att de frågor som rör förvaltningen av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk befinner sig i skärningspunkten mellan jordbruk, miljö och handel, och är övertygade om att det bör finnas samverkans effekter mellan dessa sektorer,

ÄR MEDVETNA om sitt ansvar gentemot tidigare och kommande generationer att bevara den globala mångfalden av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk,

INSER att staterna när de utövar sina suveräna rättigheter över växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk kan dra ömsesidig fördel av skapandet av ett effektivt multilateralt system om förenklat tillträde till en överenskommen del av dessa resurser och en rättvis fördelning av den nytta som uppstår vid deras användning,

ÖNSKAR sluta ett internationellt fördrag inom ramen för FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (nedan kallat FAO), enligt artikel XIV i dess konstitution,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

DEL I

INLEDNING

Artikel 1

Mål

1.1 Målen för detta fördrag är att bevara och hållbart nyttja växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk samt att rättvist fördela den nytta som uppstår vid nyttjandet av dem, i överensstämmelse med konventionen om biologisk mångfald, för ett hållbart jordbruk och livsmedelssäkerhet.

1.2 Dessa mål skall nås genom att en stark koppling upprättas mellan detta fördrag, FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation och konventionen om biologisk mångfald.

Artikel 2

Definitioner

I detta fördrag har termerna nedan den betydelse som anges i denna artikel. Definitionerna är inte avsedda att omfatta handeln med råvaror.

In situ-bevarande: bevarandet av ekosystem och naturliga livsmiljöer samt bibehållande och återställande av livskraftiga populationer av arter i deras naturliga miljöer och, för domesticerade eller odlade växtarter, i de miljöer där de har utvecklat sina särskiljande egenskaper.

Ex situ-bevarande: bevarandet av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk utanför deras naturliga livsmiljöer.

Växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk: genetiskt material av växtursprung av faktiskt eller potentiellt värde för livsmedel och jordbruk.

Genetiskt material: material av växtursprung, inbegripet vegetativt material och förökningsmaterial, som innehåller funktionella enheter av arvs massa.

Sort: en samling växter inom ett och samma botaniska taxon av lägsta kända nivå, som definieras genom ett reproducerbart uttryck av dess särskiljande och andra genetiska egenskaper.

Ex situ-samling: en samling växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk som bevaras utanför deras naturliga miljö.

Ursprungscentrum: ett geografiskt område där en växtart, odlad eller vild, först utvecklat sina särskiljande egenskaper.

Mångfaldscentrum: ett geografiskt område som innehåller betydande genetisk mångfald för odlade arter under *in situ*-förhållanden.

Artikel 3

Tillämpningsområde

Detta fördrag avser växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk.

DEL II

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 4

Allmänna skyldigheter

De fördragsslutande parterna skall se till att deras lagar, föreskrifter och förfaranden är förenliga med de skyldigheter som åligger dem enligt detta fördrag.

Artikel 5

Artikel 6

Bevarande, prospektering, insamling, karakterisering, utvärdering och dokumentering av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk**Hållbart nyttjande av växtgenetiska resurser**

5.1 Varje fördragsslutande part skall, med förbehåll för den nationella lagstiftningen och i samverkan med andra fördragsslutande parter verka för samordnade åtgärder för prospektering, bevarande och hållbart nyttjande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk och skall särskilt på lämpligt sätt

- a) kartlägga och, med beaktande av tillståndet för och graden av variation inom de befintliga populationerna, inventera de växtgenetiska resurserna för livsmedel och jordbruk, inbegripet dem med potentiell användning och, om möjligt, bedöma varje hot som de är utsatta för,
- b) främja insamling av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk samt relevant information om de växtgenetiska resurser som är i fara eller potentiellt användbara,
- c) på lämpligt sätt uppmuntra och stödja jordbrukares och lokalsamhällens ansträngningar att genom praktisk odling förvalta och bevara sina växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk,
- d) främja *in situ*-bevarande av vilda arter som är släkt med odlade växter samt vilda växter för livsmedelsproduktion, inbegripet deras bevarande i naturreservat bland annat genom att stödja de ansträngningar som görs av urbefolkningar och lokalsamhällen,
- e) samarbeta för att få till stånd ett effektivt och hållbart system för *ex situ*-bevarande och rikta nödvändig uppmärksamhet mot behovet av lämplig dokumentering, karakterisering, förnyring och utvärdering, samt att främja utarbetandet och överförandet av lämplig teknik för att förbättra ett hållbart nyttjande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk,
- f) övervaka att livsdugligheten, graden av variation och den genetiska integriteten i samlingar av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk bibehålls.

5.2 De avtalslutande parterna skall, när så är lämpligt, vidta åtgärder för att begränsa eller, om möjligt, eliminera hot mot växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk.

6.1 De fördragsslutande parterna skall utarbeta och upprätthålla en lämplig politik och juridiska åtgärder för att främja ett hållbart nyttjande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk.

6.2 Ett hållbart nyttjande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk kan bland annat omfatta följande åtgärder:

- a) En ändamålsenlig jordbrukspolitik som, när så är lämpligt, uppmuntrar införande och upprätthållande av diversifierade jordbrukssystem som gynnar ett hållbart nyttjande av jordbruksväxternas biologiska mångfald och andra naturresurser.
- b) Ytterligare forskning som förstärker och bevarar den biologiska mångfalden genom att maximera variationen inom och mellan arterna, till nytta för jordbrukarna och särskilt för dem som skapar och använder sina egna sorter och tillämpar ekologiska principer för att bibehålla markens bördighet och bekämpa sjukdomar, ogräs och skadliga organismer.
- c) Främja, när så är lämpligt, växtförädling som genom samverkan med jordbrukare, särskilt i utvecklingsländerna, stärker kapaciteten att utveckla sorter som är speciellt anpassade till olika sociala, ekonomiska och ekologiska förhållanden, inbegripet i randområdena.
- d) Bredda den genetiska basen för odlade växter och öka den genetiska diversiteten i det material som står till jordbrukarnas förfogande.
- e) Främja, när så är lämpligt, en ökad användning av lokala och till lokala förhållanden anpassade grödor, sorter och underutnyttjade arter.
- f) Uppmuntran av, när så är lämpligt, en ökad användning mångfald av sorter och arter i praktiskt jordbruk, bevarande och hållbart nyttjande av samt etablering av starka kopplingar mellan växtförädling och jordbruksutveckling för att minska de odlade växternas sårbarhet och genetiska utarmning och att främja en ökad global livsmedelsproduktion som är förenlig med en hållbar utveckling.
- g) Övervaka och, när så är lämpligt, anpassa förädlingsstrategier och bestämmelser som rör försäljning av sorter och distribution av utsäde.

*Artikel 7***Nationella skyldigheter och internationellt samarbete**

7.1 Varje fördragsslutande part skall, när så är lämpligt, i sina åtgärder och program för jordbruk och landsbygdsutveckling införliva de åtgärder som anges i artiklarna 5 och 6 och samverka med andra fördragsslutande parter, direkt eller genom FAO och andra relevanta internationella organisationer, vid bevarande och hållbart nyttjande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk.

7.2 Det internationella samarbetet skall framför allt ha som mål att

- a) skapa eller förstärka kapaciteten i utvecklings- och övergångsländer i fråga om bevarande och hållbart nyttjande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk,
- b) förstärka de internationella åtgärderna i syfte att främja bevarande, utvärdering, dokumentering, genetisk förbättring, växtförädling, förökning av utsäde samt att, i enlighet med vad som anges i del IV, ge tillträde till och utbyta växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk och lämplig information och teknik,
- c) bibehålla och förstärka de institutionella åtgärder som åsyftas i del V,
samt
- d) genomföra finansieringsstrategin enligt artikel 18.

*Artikel 8***Tekniskt stöd**

De fördragsslutande parterna är överens om att främja att tekniskt stöd beviljas de fördragsslutande parterna, i synnerhet utvecklings- och övergångsländer, genom bilateralt stöd eller lämpliga internationella organisationer i syfte att stimulera genomförandet av detta fördrag.

DEL III

JORDBRUKARNAS RÄTTIGHETER*Artikel 9***Jordbrukarnas rättigheter**

9.1 De fördragsslutande parterna erkänner det avsevärda bidrag som lokal- och ursprungssamhällen, liksom jordbrukare från alla jordens regioner, särskilt från ursprungs- och mångfaldscentrum för odlade växter, lämnat och fortsätter att lämna för bevarande och utveckling av växtgenetiska resurser som utgör basen för livsmedels- och jordbruksproduktionen i hela världen.

9.2 De fördragsslutande parterna är överens om att ansvaret för att genomdriva jordbrukarnas rättigheter i fråga om växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk åligger regeringarna. Alltefter behov och vad som prioriteras bör varje fördragsslutande part när så är lämpligt och med förbehåll för den nationella lagstiftningen, vidta åtgärder för att skydda och främja jordbrukarnas rättigheter, vilket inbegriper följande:

- a) Skydd av traditionell kunskap som är relevant i anslutning till de växtgenetiska resurserna för livsmedel och jordbruk.
- b) Rätt till rättvis fördelning av den nytta som uppstår vid nyttjandet av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk.
- c) Rätt att delta i beslutsfattande på nationell nivå om frågor som rör bevarande och hållbart nyttjande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk.

9.3 Ingenting i denna artikel skall tolkas som en begränsning av de rättigheter som jordbrukare kan ha när det gäller att bevara, nyttja, byta eller sälja egenproducerat utsäde eller förökningsmaterial, med förbehåll för bestämmelser i den nationella lagstiftningen och när så är lämpligt.

DEL IV

MULTILATERALT SYSTEM FÖR TILLTRÄDE OCH FÖRDELNING AV NYTTA*Artikel 10***Multilateralt system för tillträde och fördelning av nytta**

10.1 De fördragsslutande parterna erkänner i sina relationer med andra stater att dessa har suverän rätt till sina egna växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk samt att befogenheten att bestämma om tillträde till dessa resurser tillkommer regeringarna och lyder under nationell lagstiftning.

10.2 De fördragsslutande parterna är i utövandet av sin suveräna rätt överens om att upprätta ett multilateralt system som skall vara ändamålsenligt, effektivt och öppet för insyn, såväl för att främja tillträde till växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk som för att på en komplementär och ömsesidigt stödjande grund på ett rättvist sätt fördela den nytta som uppstår vid nyttjandet av dessa resurser.

Artikel 11

Det multilaterala systemets omfattning

11.1 För att främja målen om bevarande och hållbart nyttjande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk samt en rättvis fördelning av den nytta som uppstår vid deras användning, såsom anges i artikel 1, skall det multilaterala systemet omfatta de växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk som räknas upp i bilaga I och som fastställts på grundval av kriterierna livsmedelssäkerhet och ömsesidigt beroende.

11.2 Det multilaterala systemet, såsom det identifieras i artikel 11.1, skall omfatta samtliga växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk som ingår i bilaga I och som står under de avtalslutande parternas förvaltning och kontroll och som är offentligt tillgängliga. I syfte att uppnå en så fullständig omfattning som möjligt av det multilaterala systemet uppmanar de avtalslutande parterna alla andra innehavare av de växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk, som ingår i bilaga I, att införliva dessa växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk i det multilaterala systemet.

11.3 De avtalslutande parterna är vidare överens om att vidta lämpliga åtgärder för att uppmuntra fysiska och juridiska personer under deras jurisdiktion, som innehar växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk vilka ingår i bilaga I, att införliva dessa växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk i det multilaterala systemet.

11.4 Inom två år efter det att avtalet trätt i kraft skall det styrande organet utvärdera de framsteg som gjorts för att införliva de växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk som avses i artikel 11.3 i det multilaterala systemet. Efter denna utvärdering skall det styrande organet bestämma om huruvida tillträdet skall fortsätta att vara förenklat för de fysiska och juridiska personer som avses i artikel 11.3, vilka inte införlivat ovan nämnda växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk i det multilaterala systemet, eller om det styrande organet skall vidta någon annan åtgärd som det finner lämpligt.

11.5 Det multilaterala systemet skall även omfatta de växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk som ingår i bilaga I och som bevaras i de internationella jordbruksforskningsinstitutens inom den konsultativa gruppen för internationell jordbruksforskning (CGIAR) *ex situ*-samlingar, enligt artikel 15.1a, och i andra internationella institutioner, enligt artikel 15.5.

Artikel 12

Förenklat tillträde till växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk inom det multilaterala systemet

12.1 De fördragsslutande parterna är överens om att förenklat tillträde till växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk inom ramen för det multilaterala systemet, såsom det definierats i artikel 11, skall ske i enlighet med bestämmelserna i detta avtal.

12.2 De fördragsslutande parterna är överens om att vidta nödvändiga juridiska eller andra lämpliga åtgärder för att bevilja andra fördragsslutande parter detta tillträde genom det multilaterala systemet. I detta syfte skall sådant tillträde även beviljas fysiska och juridiska personer under samtliga fördragsslutande parters jurisdiktion, med förbehåll för bestämmelserna i artikel 11.4.

12.3 Sådant tillträde skall beviljas enligt följande villkor:

- a) Tillträde skall endast beviljas när syftet är användning och bevarande för forskning, förädling och utbildning för livsmedels- och jordbruksändamål, under förutsättning att syftet inte inkluderar användning för kemisk, farmaceutisk eller annan industriell användning för annat än livsmedel eller foder. När det gäller odlade växter med flera användningsområden (livsmedel och icke-livsmedel), skall deras betydelse för livsmedelssäkerheten vara avgörande för deras medtagande i det multilaterala systemet och tillgänglighet för förenklat tillträde.
- b) Tillträde skall beviljas utan dröjsmål, utan krav på att spåra varje individuellt tillträde och kostnadsfritt. När en betalning är nödvändig, bör den inte överstiga aktuella minimikostnader.
- c) Samtliga tillgängliga data om materialets identitet och, med förbehåll för tillämplig lag, all annan tillgänglig och relevant beskrivande information som inte är sekretessbelagd, skall ställas till förfogande tillsammans med de växtgenetiska resurserna för livsmedel och jordbruk.
- d) Mottagare av genetiskt material skall inte hävda någon immaterialrätt eller annan rättighet, som begränsar det förenklade tillträdet till de växtgenetiska resurserna för livsmedel och jordbruk, eller till deras genetiska delar eller komponenter, och som avser det genetiska materialet i den form det erhållits från det multilaterala systemet.
- e) Tillträde till växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk under utveckling, inklusive material som håller på att utvecklas av jordbrukare, skall stå under förädlarnas kontroll under utvecklingsperioden.
- f) Tillträde till växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk som skyddas av immaterialrätter och andra äganderättigheter skall beviljas i enlighet med relevanta internationella avtal och nationella lagar.
- g) Mottagarna av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk, som erhållits inom ramen för det multilaterala systemet och som bevaras, skall ställa dem till det multilaterala systemets förfogande, i enlighet med bestämmelserna i detta fördrag.

h) Utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i denna artikel är de avtalsslutande parterna överens om att tillträde till växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk *in situ* skall beviljas i enlighet med nationell lagstiftning eller, om sådan lagstiftning saknas, i enlighet med de regler som det styrande organet fastställer.

12.4 I detta syfte skall förenklat tillträde, enligt artikel 12.2 och 12.3, beviljas i enlighet med ett standardavtal för överföring av material (MTA = Material Transfer Agreement), som skall antas av det styrande organet och som innehåller bestämmelserna i artikel 12.3a, d och g, liksom bestämmelserna om fördelning av nytta som anges i artikel 13.2d ii samt övriga relevanta bestämmelser i detta fördrag, liksom bestämmelsen som anger att mottagaren av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk skall begära att villkoren i standardavtalet skall vara tillämpliga vid överföring av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk till en annan person eller enhet, liksom vid all senare överföring av dessa växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk.

12.5 De fördragsslutande parterna skall se till att det är möjligt att anföra besvär, i överensstämmelse med tillämpliga rättsliga krav i deras juridiska system, anföra besvär om dessa standardavtal för överföring av material skulle leda till kontraktstvist, och medger att de skyldigheter som följer av dessa standardavtal endast åligger berörda parter i dessa standardavtal.

12.6 De parterna är överens om att i brådskande situationer till följd av katastrofer bevilja förenklat tillträde till lämpliga växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk inom ramen för det multilaterala systemet för att bidra till att i samverkan med hjälp-samordnare återställa jordbruksystemen.

Artikel 13

Fördelning av nytta i det multilaterala systemet

13.1 De fördragsslutande parterna medger att förenklat tillträde till växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk som omfattas av det multilaterala systemet i sig självt utgör en avgörande fördel för systemet och är överens om att nytta som uppstår skall fördelas opartiskt och på ett rättvist sätt, i enlighet med bestämmelserna i denna artikel.

13.2 De fördragsslutande parterna är överens om att nytta som uppstår vid nyttjandet, inbegripet kommersiellt nyttjande, av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk inom ramen för det multilaterala systemet skall fördelas opartiskt och på ett

rättvist sätt med hjälp av nedanstående mekanismer: utbyte av information, tillträde till teknik och överföring av denna, kapacitetsförstärkning samt fördelning av den nytta som uppstår vid kommersialisering, med beaktande av prioriterade verksamhetsområden i den rullande globala handlingsplanen och enligt det styrande organets riktlinjer:

a) Utbyte av information

De fördragsslutande parterna är överens om att göra information tillgänglig som bland annat skall omfatta kataloger och inventeringar, information om teknik och resultaten av teknisk, vetenskaplig och socioekonomisk forskning, inbegripet karakterisering, utvärdering och utnyttjande, rörande de växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk som omfattas av det multilaterala systemet. Dessa uppgifter skall göras tillgängliga, om de inte är sekretessbelagda, med förbehåll för tillämplig lag och i enlighet med nationella befogenheter. Dessa uppgifter skall göras tillgängliga för samtliga avtalsslutande parter genom informationssystemet i artikel 17.

b) Tillträde till och överföring av teknik

i) De fördragsslutande parterna förbinder sig att bevilja och underlätta tillträde till teknik för bevarande, karakterisering, utvärdering och nyttjande av de växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk som omfattas av det multilaterala systemet. Eftersom viss teknik endast kan överföras genom genetiskt material, skall de avtalsslutande parterna bevilja och underlätta tillträde till sådan teknik och genetiskt material som omfattas av det multilaterala systemet samt till förbättrade sorter och genetiskt material som utvecklats med hjälp av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk som omfattas av det multilaterala systemet, i enlighet med bestämmelserna i artikel 12. Tillträdet till sådan teknik, förbättrade sorter och genetiskt material skall beviljas och/eller underlättas med beaktande av tillämpliga äganderättigheter och lagar rörande tillträde samt i enlighet med nationella möjligheter.

ii) Tillträde till teknik och dennas överföring till andra länder, särskilt utvecklings- och övergångsländer, skall genomföras genom en serie åtgärder såsom inrättande, upprätthållande och deltagande i temagrupper för olika odlade växter för nyttjande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk, olika typer av partnerskap för forsknings- och utvecklingsarbete och kommersiella samriskföretag rörande det mottagna materialet; utveckling av mänskliga resurser och effektivt tillträde till forskningsanläggningar.

iii) Tillträde till och överföring av teknik, inbegripet teknik som skyddas av immaterialrätter, och dess överföring, såsom anges i leden i och ii ovan, till utvecklingsländer som är fördragsslutande parter, särskilt de minst utvecklade länderna och övergångsländer, skall genomföras och underlättas med skäliga och mest gynnsamma villkor. Detta gäller i synnerhet teknik för bevarande, liksom teknik avsedd för jordbrukare i utvecklingsländer och särskilt de minst utvecklade länderna och övergångsländer, inbegripet på koncessionella och preferentiella villkor, om man inbördes kommit överens om detta, bland annat med hjälp av partnerskap för forskning och utveckling inom ramen för det multilaterala systemet. Tillträdet och överföringen skall ges på villkor som erkänner och är i överensstämmelse med ett tillräckligt och effektivt skydd för immaterialrätter.

c) *Kapacitetsförstärkning*

Med hänsyn till utvecklings- och övergångsländernas behov, som de framgår av den vikt länderna fäster vid att förstärka kapaciteten för växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk i sina planer och program, när sådana finns, avseende de växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk som omfattas av det multilaterala systemet, är de fördragsslutande parterna överens om att ge prioritet i) till att upprätta och förstärka program för teknisk och vetenskaplig utbildning för bevarande och hållbart nyttjande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk, ii) till utveckling och förstärkning av anläggningar för bevarande och hållbart nyttjande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk, särskilt i utvecklings- och övergångsländerna, och iii) till vetenskaplig forskning som företrädesvis och om möjligt skall bedrivas i utvecklings- och övergångsländerna i samverkan med institutioner i dessa länder, samt till utveckling av kapaciteten att bedriva sådan forskning inom områden där den är nödvändig.

d) *Fördelning av ekonomiska och andra vinster som uppstår vid kommersialisering*

i) De fördragsslutande parterna är överens om att inom ramen för det multilaterala systemet vidta åtgärder för att åstadkomma kommersiell nyttofördelning genom de privata och offentliga sektorernas medverkan i den verksamhet som anges i denna artikel och genom partnerskap och samarbete, däribland med den privata sektorn i utvecklings- och övergångsländerna, inom forskning och utveckling av teknik.

ii) De fördragsslutande parterna är överens om att standardavtalet för överföring av material som avses i artikel 12.4 skall innehålla en bestämmelse enligt vilken en mottagare av genetiskt material som kommersialiserar en produkt som är en växtgenetisk resurs för livsmedel och jordbruk och som innehåller material som mottagits från det multilaterala systemet, skall betala en rättvis

del av de vinster som uppstår vid kommersialiseringen av denna produkt till den mekanism som avses i artikel 19.3 f, förutom när denna produkt utan begränsningar är tillgänglig för andra för fortsatt forskning och förädling. I sådana fall skall mottagaren som kommersialiserar produkten uppmanas att erlagga denna betalning.

Vid sitt första sammanträde skall det styrande organet bestämma nivån, formen och sättet för betalningen, i enlighet med affärsmässig praxis. Det styrande organet kan bestämma att olika betalningsbelopp skall fastställas för olika kategorier av mottagare som kommersialiserar sådana produkter och det kan även besluta att småjordbrukare i utvecklings- och övergångsländer skall befrias från dessa betalningar. Det styrande organet kan, då och då, ompröva betalningsbeloppen för att uppnå en rättvis och rimlig fördelning av vinsterna och det kan även, inom en femårsperiod från och med att avtalet trätt i kraft, utvärdera om de bestämmelser i standardavtalet för överföring av material som föreskriver obligatorisk betalning även skall vara tillämpliga i fall då produkter kommersialiserats utan begränsning för fortsatt forskning och förädling för andra mottagare.

13.3 De fördragsslutande parterna är överens om att de vinster som uppstår vid nyttjandet av de växtgenetiska resurserna för livsmedel och jordbruk, och som fördelas inom ramen för det multilaterala systemet, i första hand bör riktas, direkt eller indirekt, mot jordbrukare i alla länder, i synnerhet utvecklings- och övergångsländer, som bevarar och på hållbart sätt nyttjar växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk.

13.4 Vid sitt första sammanträde skall det styrande organet analysera relevanta tillvägagångssätt och kriterier för att inom ramen för den överenskomna strategin för finansiering, som fastställs i artikel 18, erbjuda specifikt stöd för bevarande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk i utvecklings- och övergångsländer, vars bidrag till mångfalden av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk som omfattas av det multilaterala systemet är betydande och/eller har särskilda behov.

13.5 De fördragsslutande parterna medger att möjligheten att till fullo tillämpa den globala handlingsplanen i hög grad beror på ett effektivt genomförande av denna artikel och strategin för finansiering enligt artikel 18, i synnerhet utvecklings- och övergångsländernas möjligheter.

13.6 De fördragsslutande parterna skall utreda formerna för en strategi för frivilliga bidrag till fördelningen av vinster, så att den livsmedelsindustri som drar fördel av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk bidrar till det multilaterala systemet.

DEL V

STÖDÅTGÄRDER

Artikel 14

Den globala handlingsplanen

Eftersom den rullande globala handlingsplanen för bevarande och hållbart nyttjande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk är av betydelse för detta fördrag, bör de fördragsslutande parterna verka för att den genomförs på ett tillfredsställande sätt, inklusive genom nationella åtgärder och, när så är lämpligt, genom internationellt samarbete för att skapa en sammanhängande ram för, bland annat kapacitetsförstärkning, tekniköverföring och informationsutbyte, med beaktande av bestämmelserna i artikel 13.

Artikel 15

Ex situ-samlingar av de växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk som innehas av de internationella jordbruksforskningsinstitut som stöds av Konsultativa gruppen för internationell jordbruksforskning och andra internationella institutioner

15.1 De fördragsslutande parterna inser betydelsen som de *ex situ*-samlingar av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk, som förvaltas av de internationella jordbruksforskningsinstitut inom den Konsultativa gruppen för internationell jordbruksforskning (CGIAR), har för detta avtal. De avtalsslutande parterna uppmanar de internationella jordbruksforskningsinstitut att teckna avtal med det styrande organet för sådana *ex situ*-samlingar enligt följande bestämmelser och villkor:

- a) De växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk, som ingår i bilaga I till detta fördrag och förvaltas av de internationella jordbruksforskningsinstitut, skall vara tillgängliga i enlighet med de bestämmelser som anges i del IV i detta fördrag.
- b) Andra växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk än de som ingår i bilaga I till detta fördrag och som samlats in före ikraftträdandet av detta, och som innehas av internationella jordbruksforskningsinstitut, skall vara tillgängliga i enlighet med bestämmelserna i det standardavtal för överföring av genetiskt material som för närvarande gäller i enlighet med de avtal som slutits mellan de internationella jordbruksforskningsinstitut och FAO. Detta standardavtal skall ändras genom beslut av det styrande organet senast vid dess andra ordinarie sammanträde, i samråd med de internationella jordbruksforskningsinstitut och i enlighet med relevanta bestämmelser i detta fördrag, särskilt artiklarna 12 och 13, och enligt följande villkor:
 - i) De internationella jordbruksforskningsinstitut skall regelbundet informera det styrande organet om de standardavtal som slutits i enlighet med en av det styrande organet fastställd tidsplan.
 - ii) Fördragsslutande parter, inom vars territorium genetiska resurser för livsmedel och jordbruk har insamlats från *in situ*-förhållanden, skall på begäran få prover på sådana växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk, utan standardavtal.
 - iii) Vinster som uppstår under ovan nämnda standardavtal för överföring av material, och som tillkommer den mekanism som anges i artikel 19.3 f, skall särskilt användas för bevarande och hållbart nyttjande av den ifrågasvarande växtgenetiska resursen för livsmedel och jordbruk, i synnerhet i nationella och regionala program i utvecklings- och övergångsländer, särskilt i mångfaldscentrum och de minst utvecklade länderna.
 - iv) De internationella jordbruksforskningsinstitut skall efter förmåga vidta lämpliga åtgärder för att trygga att fastställda villkor i standardavtalen efterlevs och skall skyndsamt informera det styrande organet om överträdelser.
- c) De internationella jordbruksforskningsinstitut erkänner det styrande organets befogenhet att utforma policyanvisningar för de *ex situ*-samlingar som de innehar och som är underkastade bestämmelserna i detta fördrag.
- d) De vetenskapliga och tekniska anläggningar där dessa *ex situ*-samlingar bevaras skall kvarstå under de internationella jordbruksforskningsinstitutens myndighet. De internationella jordbruksforskningsinstitut förbinder sig att förvalta och administrera dessa *ex situ*-samlingar i enlighet med internationellt godkända normer, särskilt de normer för genbanker som godkänts av FAO:s kommission för genetiska resurser för livsmedel och jordbruk.
- e) På begäran av ett internationellt jordbruksforskningsinstitut skall fördragets sekreterare vidta åtgärder för att tillhandahålla lämpligt tekniskt stöd.
- f) Fördragets sekreterare äger i varje ögonblick rätt att få tillträde till anläggningar samt till att inspektera all verksamhet som där utförs som direkt berör bevarande och utbyte av det material som avses i denna artikel.
- g) Om ett tillfredsställande bevarande av dessa *ex situ*-samlingar, som innehas av de internationella jordbruksforskningsinstitut, förhindras eller hotas av vilken som helst händelse, inbegripet *force majeure*, skall fördragets sekreterare, med värdlandets medgivande, i möjligaste mån hjälpa till med evakuering eller överföring av materialet.

15.2 De fördragsslutande parterna är överens om att bevilja förenklat tillträde till de växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk, i bilaga I under det multilaterala systemet, till de internationella jordbruksforskningsinstitut som stöds av CGIAR och som tecknat avtal med det styrande organet i enlighet med detta fördrag. Dessa centrum skall finnas förtecknade på en lista som fördragets sekreterare innehar och som på begäran ställs till de avtalsslutande parternas förfogande.

15.3 Annat material än det som ingår i bilaga I, och som har mottagits och bevarats av internationella jordbruksforskningsinstitut efter det att detta fördrag trätt i kraft, skall vara tillgängligt på villkor som är förenliga med dem som överenskommits inbördes mellan de institut som har mottagit materialet och dessa resursers ursprungsland eller det land som förvärvat resurserna i enlighet med konventionen om biologisk mångfald eller annan tillämplig lagstiftning.

15.4 De fördragsslutande parterna uppmanas att på inbördes överenskomna villkor bevilja de internationella jordbruksforskningsinstitut, som tecknat avtal med det styrande organet, tillträde, till växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk för odlade växter som inte räknas upp i bilaga I och som är av betydelse för institutens program och verksamhet.

15.5 Det styrande organet skall även sträva efter att upprätta avtal för de ändamål som anges i denna artikel med andra relevanta internationella institutioner.

Artikel 16

Internationella nätverk för växtgenetiska resurser

16.1 Det nuvarande samarbetet inom ramen för internationella nätverk för växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk skall uppmuntras eller utvecklas, med hänsyn till befintliga avtal och i enlighet med bestämmelser i detta fördrag, för att säkerställa en så fullständig täckning som möjligt av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk.

16.2 De fördragsslutande parterna skall, när så är lämpligt, uppmuntra samtliga relevanta institutioner, inklusive statliga, privata och icke-statliga, institutioner för forskning och förädling eller andra institutioner, att medverka i de internationella nätverken.

Artikel 17

Det globala informationssystemet för växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk

17.1 De fördragsslutande parterna skall samverka för att på grundval av befintliga informationssystem utveckla och förstärka ett globalt informationssystem för att underlätta utbyte av information om vetenskapliga, tekniska och miljömässiga frågor rörande växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk, för att detta informationsutbyte skall kunna bidra till att fördela nyttan genom att ställa information om växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk till förfogande för samtliga fördragsslutande parter. När det globala informationssystemet utvecklas, kommer samarbete med förmedlingsinstitutionen (Clearing-House mechanism) för konventionen om biologisk mångfald att eftersträvas.

17.2 På grundval av anmälan av fördragsslutande parter, bör, för att skydda materialet, en snabb varning utfärdas om faror som hotar ett effektivt bevarande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk.

17.3 De fördragsslutande parterna skall samarbeta med FAO:s kommission för genetiska resurser för livsmedel och jordbruk vid dess regelbundna översyn av tillståndet för världens växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk i avsikt att underlätta uppdateringen av den rullande globala handlingsplan som hänvisas till i artikel 14.

DEL VI

FINANSIELLA BESTÄMMELSER

Artikel 18

Finansiella resurser

18.1 De fördragsslutande parterna förbinder sig att genomföra en strategi för finansiering av genomförandet av detta fördrag i enlighet med bestämmelserna i denna artikel.

18.2 Målen med strategin för finansiering är att förstärka tillgängligheten, öppenheten, ändamålsenligheten och effektiviteten vid anskaffningen av finansiella resurser för genomförande av verksamhet som lyder under detta fördrag.

18.3 I syfte att mobilisera medel för prioriterade verksamheter, planer och program, särskilt i utvecklings- och övergångsländer, och med hänsyn till den globala handlingsplanen, skall det styrande organet regelbundet fastställa ett finansiellt mål.

18.4 I överensstämmelse med denna strategi för finansiering:

- a) Skall de fördragsslutande parterna vidta nödvändiga och lämpliga åtgärder inom ramen för styrande organ för relevanta internationella mekanismer, fonder och organ, för att säkerställa att önskad prioritet och uppmärksamhet ges effektiv fördelning av förutsebara och överenskomna resurser för genomförandet av planer och program i överensstämmelse med detta fördrag.
- b) Kommer omfattningen av hur de avtalsslutande parter som är utvecklings- eller övergångsländer kan fullgöra sina åligganden enligt detta avtal bero på den effektiva fördelningen, i synnerhet från de fördragsslutande parter som är utvecklade länder, av de resurser som avses i denna artikel. De fördragsslutande parter som är utvecklings- eller övergångsländer skall ge nödvändig prioritet, i sina egna planer och program, till förstärkning av sin kapacitet när det gäller växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk.

- c) Tillhandahåller också de fördragsslutande parter som är utvecklade länder, och de avtalsslutande parter som är utvecklings- och övergångsländer använder, finansiella resurser för genomförandet av detta avtal via bilaterala, regionala och multilaterala vägar. Dessa vägar skall inkludera mekanismer som avses i artikel 19.3 f.
- d) Samtycker varje fördragsslutande part till att påbörja nationell verksamhet för bevarande och hållbart nyttjande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk och att anslå finansiella resurser till denna verksamhet efter förmåga och finansiella tillgångar. De anslagna finansiella resurserna skall inte användas till ändamål som inte är förenliga med bestämmelserna i detta fördrag, i synnerhet på områden som rör internationell handel med råvaror.
- e) Medger de fördragsslutande parterna att de finansiella vinster som följer av artikel 13.2 d är en del av strategin för finansiering.
- f) Kan frivilliga bidrag också tillhandahållas av de fördragsslutande parterna, den privata sektorn, med beaktande av bestämmelserna i artikel 13, icke-statliga organisationer och andra källor. De fördragsslutande parterna medger att det styrande organet skall överväga formerna för en strategi som syftar till att främja sådana bidrag.

18.5 De fördragsslutande parterna är överens om att prioritet kommer att ges till genomförandet av överenskomna planer och program för jordbrukare i utvecklingsländer, särskilt i de minst utvecklade länderna samt i övergångsländerna, som bevarar och på ett hållbart sätt nyttjar växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk.

DEL VII

INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER

Artikel 19

Det styrande organet

19.1 Ett styrande organ bestående av samtliga fördragsslutande parter inrättas härmed för detta fördrag.

19.2 Det styrande organets samtliga beslut skall fattas enhälligt, såvida man inte i enhällighet enats om en annan beslutsmetod för vissa åtgärder förutom de frågor som avses i artiklarna 23 och 24, som alltid kräver enhällighet.

19.3 Det styrande organets uppgift är att främja att detta fördrag genomförs till fullo och enligt målen, och i synnerhet att

- a) ge allmänna anvisningar och riktlinjer för att följa upp, och att anta de rekommendationer som är nödvändiga för att genomföra, detta fördrag, särskilt det multilaterala systemet,
- b) anta planer och program för att genomföra detta fördrag,
- c) vid sitt första sammanträde anta och därefter regelbundet granska strategin för finansiering för att genomföra detta fördrag, i enlighet med bestämmelserna i artikel 18,
- d) anta budgeten för detta fördrag,
- e) planera och, med hänsyn till de medel som står till förfogande, inrätta de underorgan som anses nödvändiga, liksom deras respektive uppdrag och sammansättning,
- f) i den mån det behövs skapa en lämplig mekanism, såsom ett förvaltningskonto, för att samla och använda de finansiella resurser organet får för att genomföra detta fördrag,
- g) upprätta och vidmakthålla samarbete med andra relevanta internationella organisationer och fördragsorgan, i synnerhet partskonferensen för konventionen om biologisk mångfald, när det gäller frågor som omfattas av detta fördrag, inbegripet deras medverkan i strategin för finansiering,
- h) granska och anta, när så är lämpligt, ändringar av detta fördrag i enlighet med bestämmelserna i artikel 23,
- i) granska och anta, när så är lämpligt, ändringar av bilagor i detta fördrag i enlighet med bestämmelserna i artikel 24,
- j) planera formerna för en strategi som syftar till att främja de frivilliga bidragen, med särskild hänsyn till artiklarna 13 och 18,
- k) fullgöra samtliga övriga nödvändiga funktioner för att uppnå målen i detta fördrag,
- l) notera relevanta beslut som fattats av partskonferensens för konventionen om biologisk mångfald och andra behöriga internationella organisationer och fördragsorgan,

m) informera, när så är lämpligt, partskonferensen för konventionen om biologisk mångfald och andra behöriga internationella organisationer och fördragsorgan om frågor som rör genomförandet av detta fördrag;

och

n) godkänna bestämmelserna i avtalen med de internationella jordbruksforskningsinstituterna och andra internationella institutioner som avses i artikel 15, samt ompröva och ändra det standardavtal för överföring av material (MTA) som avses i artikel 15.

19.4 Med förbehåll för vad som anges i artikel 19.6 disponerar varje fördragsslutande part en röst och kan vid det styrande organets sammanträden företrädas av ett ombud som kan åtföljas av en ställföreträdare, liksom av sakkunniga och rådgivare. Ställföreträdarna, de sakkunniga och rådgivarna får delta i det styrande organets överläggningar, men har inte rösträtt utom då de är vederbörligen behöriga att ersätta ett ombud.

19.5 Förenta nationerna, dess fackorgan och Internationella atomenergiorganet, liksom varje stat som inte är fördragsslutande part, får delta som observatörer vid det styrande organets sammanträden. Varje annat organ eller fackorgan, såväl statligt som icke-statligt, som är behörigt inom områden, som har med bevarande eller hållbart nyttjande av växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk att göra, och som har meddelat sekretariatet om sin önskan att delta som observatör vid något av det styrande organets sammanträden, kan ges tillträde, såvida inte minst en tredjedel av de närvarande avtalsslutande parterna motsätter sig detta. Tillträde och deltagande för observatörer skall följa de procedurregler som antagits av det styrande organet.

19.6 En medlemsorganisation i FAO som är fördragsslutande part och medlemsstaterna i denna medlemsorganisation som är fördragsslutande parter skall utöva rättigheter och fullgöra skyldigheter knutna till deras egenskap som medlem, i enlighet med FAO:s konstitution och allmänna stadgar efter vederbörliga förändringar.

19.7 Det styrande organet skall vid behov anta och modifiera sina egna procedurregler och sina finansiella bestämmelser, som inte får vara oförenliga med bestämmelserna i detta fördrag.

19.8 Närvaron av ombud som representerar en majoritet av de fördragsslutande parterna är nödvändig för att konstituera ett beslutsmässigt antal närvarande vid varje sammanträde med det styrande organet.

19.9 Det styrande organet skall hålla ordinarie sammanträden minst en gång vartannat år. Dessa sammanträden bör, i möjligaste mån, äga rum omedelbart före eller efter de ordinarie sammanträdena med FAO:s kommission för genetiska resurser för livsmedel och jordbruk.

19.10 Det styrande organets extra sammanträden skall hållas när det styrande organet anser det nödvändigt eller på skriftlig begäran av en avtalsslutande part, under förutsättning att denna begäran stöds av minst en tredjedel av de fördragsslutande parterna.

19.11 Det styrande organet skall välja ordförande och vice ordförande (som tillsammans utgör "styrelsen"), i enlighet med dess procedurregler.

Artikel 20

Sekretariatet

20.1 Det styrande organets sekreterare skall utses av FAO:s generaldirektör, efter det styrande organets godkännande. Sekreteraren skall förfoga över de medarbetare som kan behövas.

20.2 Sekreteraren skall utföra följande uppgifter:

- a) Organisera sammanträden för det styrande organet och för de underorgan som kan komma att bildas samt erbjuda dem administrativt stöd.
- b) Hjälpa det styrande organet att fullgöra sina uppgifter, däribland de särskilda uppgifter som det styrande organet kan bestämma sig för att anförtro sekretariatet.
- c) Rapportera om sin verksamhet till det styrande organet.

20.3 Sekreteraren skall underrätta samtliga fördragsslutande parter och FAO:s generaldirektör om

- a) de beslut som fattats av det styrande organet inom 60 dagar från det att de antagits, och
- b) den information som de fördragsslutande parterna lämnat i enlighet med bestämmelserna i detta fördrag.

20.4 Sekreteraren skall tillhandahålla handlingar för det styrande organets sammanträden på Förenta nationernas sex språk.

20.5 Sekreteraren skall samarbeta med andra organisationer och fördragsorgan, särskilt sekretariatet för konventionen om biologisk mångfald, för att uppnå målen för detta fördrag.

Artikel 21

Efterlevnad

Vid sitt första sammanträde skall det styrande organet överväga och godkänna effektiva samarbetsförfaranden och operativa mekanismer för att främja efterlevnaden av bestämmelserna i detta fördrag och behandla frågor som rör avsteg från dess efterlevnad. Dessa förfaranden och mekanismer skall inbegripa uppföljning och erbjudande om råd eller hjälp, inklusive juridisk rådgivning eller hjälp, om nödvändigt och i synnerhet till förmån för utvecklings- och övergångsländer.

*Artikel 22***Tvistlösning**

22.1 I händelse av tvist mellan fördragsslutande parter rörande tolkningen eller tillämpningen av detta fördrag skall de berörda parterna söka lösning genom förhandlingar.

22.2 Om de berörda parterna inte kan nå en förhandlingsöverenskommelse kan de gemensamt vända sig till, eller begära medling av, en utomstående.

22.3 Vid ratificering, antagande eller godkännande av eller anslutning till detta fördrag, eller vid varje tidpunkt därefter, kan en fördragsslutande part deklarerera skriftligen till depositarien att den för en tvist som inte bilagts i enlighet med artikel 22.1 eller 22.2, accepterar en eller båda av de följande metoderna för lösning av tvister såsom obligatorisk:

- a) Skiljedom enligt det förfarande som anges i del 1 i bilaga II till detta fördrag.
- b) Hänskjutande av tvisten till Internationella domstolen.

22.4 Om de tvistande parterna inte, i enlighet med artikel 22.3, har godtagit samma eller något förfarande skall tvisten hänskjutas till förlikning i enlighet med del 2 i bilaga II till detta fördrag, såvida inte parterna överenskommer om annat.

*Artikel 23***Ändringar av fördraget**

23.1 Ändringar av detta fördrag kan föreslås av varje fördragsslutande part.

23.2 Ändringar av detta fördrag skall antas vid ett sammanträde med det styrande organet. Texten till varje föreslagen ändring skall tillställas de fördragsslutande parterna av fördragets sekreterare minst sex månader före det möte vid vilket ändringen föreslås bli antagen.

23.3 En ändring av detta fördrag kräver enhällighet av de fördragsslutande parter som är närvarande vid det styrande organets sammanträde.

23.4 Varje ändring som antagits av det styrande organet skall träda i kraft mellan de fördragsslutande parter som har ratificerat, godtagit eller godkänt den på den nittionde dagen efter deposition av handlingen för ratificering, godtagande eller godkännande av minst två tredjedelar av de fördragsslutande parterna. Därefter skall ändringen träda i kraft för varje annan part på den nittionde dagen efter det att den fördragsslutande parten har ingivit sitt instrument för ratificering, godtagande eller godkännande av ändringen.

23.5 I denna artikel skall inte ett instrument som deponerats av en medlemsorganisation i FAO betraktas som ett tillskott till de instrument som deponerats av medlemsstater i en sådan organisation.

*Artikel 24***Bilagor**

24.1 Bilagorna till detta avtal skall utgöra en integrerad del av fördraget och varje hänvisning till fördraget skall samtidigt utgöra en hänvisning till bilagorna.

24.2 Bestämmelserna i artikel 23 rörande ändringarna av detta fördrag är tillämpliga på ändringar av bilagorna.

*Artikel 25***Undertecknande**

Fördraget skall stå öppet för undertecknande vid FAO från den 3 november 2001 till den 4 november 2002 för samtliga FAO:s medlemmar och för samtliga stater som, utan att vara medlemmar i FAO, är medlemmar i Förenta nationerna, i en av dess specialiserade institutioner eller i Internationella atomenergiorganet.

*Artikel 26***Ratificering, godtagande eller godkännande**

Fördraget skall ratificeras, antas eller godkännas av de medlemmar och icke-medlemmar i FAO som anges i artikel 25. Handlingarna för ratificering, godtagande eller godkännande skall deponeras hos depositarien.

*Artikel 27***Anslutning**

Fördraget skall stå öppet för anslutning av samtliga medlemmar i FAO och av samtliga stater som, utan att vara medlemmar i FAO, är medlemmar i Förenta nationerna, i en av dess specialiserade institutioner eller i Internationella atomenergiorganet från den dag då fördraget stängts för undertecknande. Anslutningshandlingarna skall deponeras hos depositarien.

*Artikel 28***Ikraftträdande**

28.1 Med förbehåll för bestämmelserna i artikel 29.2 skall fördraget träda i kraft på den nittionde dagen efter den dag då den fyrtonde ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet deponerats under förutsättning att minst tjugo ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument deponerats av medlemmar i FAO.

28.2 För varje medlem i FAO eller varje stat som, utan att vara medlemmar i FAO, är medlemmar i Förenta nationerna, i en av dess specialiserade institutioner eller i Internationella atomenergiorganet som ratificerar, godtar, godkänner eller ansluter sig till detta fördrag efter det att den fyrtonde ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet har deponerats, enligt artikel 28.1, skall fördraget träda i kraft på den nittionde dagen efter den dag då det fyrtonde ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet deponerats.

*Artikel 29***FAO:s medlemsorganisationer**

29.1 När en av FAO:s medlemsorganisationer deponerar en ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningshandling för detta fördrag, skall medlemsorganisationen, enligt bestämmelserna i artikel II.7 i FAO:s konstitution, tillkännage varje ändring som rör fördelningen av befogenheter i den befogenhetsförklaring som inlämnats enligt artikel II.5 i FAO:s konstitution, om detta är nödvändigt med hänsyn till dess godtagande av fördraget. Varje fördragsslutande part kan, när som helst, begära av en medlemsorganisation i FAO som är fördragsslutande part att ange vem, medlemsorganisationen eller medlemsstaterna, som är ansvarig för genomförandet av en viss fråga som avses i detta fördrag. Medlemsorganisationen bör tillhandahålla denna information inom rimlig tid.

29.2 Ratifikations-, godtagande-, godkännande-, anslutnings- eller frånträdeshandlingen som deponerats av en medlemsorganisation i FAO skall inte betraktas som ett tillskott till de handlingar som ingivits av medlemsstaterna i denna medlemsorganisation.

*Artikel 30***Reservationer**

Inga reservationer får göras till detta fördrag.

*Artikel 31***Icke-avtalslutande parter**

De fördragsslutande parterna skall uppmana varje medlemsstat i FAO eller varje annan stat som inte är avtalslutande part att godta fördraget.

*Artikel 32***Frånträde**

32.1 Varje fördragsslutande part kan när som helst efter två år från den dag då detta fördrag har trätt i kraft frånträda fördraget genom skriftlig underrättelse till depositarien. Depositarien skall omedelbart informera samtliga fördragsslutande parter om detta.

32.2 Frånträdet skall träda ikraft ett år efter den dag då depositarien mottagit denna underrättelse.

*Artikel 33***Upphörande**

33.1 Fördraget upphör automatiskt om och när antalet fördragsslutande parter till följd av uppsägning understiger fyrtio, om inte annat beslutas i enhällighet av återstående fördragsslutande parter.

33.2 Depositarien skall underrätta samtliga återstående fördragsslutande parter när antalet minskat till fyrtio.

33.3 Om fördraget upphör skall placeringen av tillgångar ske enligt de finansiella bestämmelser som antagits av det styrande organet.

*Artikel 34***Depositarie**

FAO:s generalsekreterare skall vara depositarie för detta fördrag.

*Artikel 35***Autentiska texter**

De arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texterna av detta fördrag har lika giltighet.

Bilaga I

FÖRTECKNING ÖVER GRÖDOR SOM OMFATTAS AV DET MULTILATERALA SYSTEMET

Livsmedelsgrödor

Gröda	Släkte	Anmärkingar
Brödfrukt	<i>Artocarpus</i>	Endast brödfrukt
Sparris	<i>Asparagus</i>	
Havre	<i>Avena</i>	
Betor	<i>Beta</i>	
Brassica-gruppen	<i>Brassica</i> m.fl.	Omfattar släktena: <i>Brassica</i> , <i>Armoracia</i> , <i>Barbarea</i> , <i>Camelina</i> , <i>Crambe</i> , <i>Diplotaxis</i> , <i>Eruca</i> , <i>Isatis</i> , <i>Lepidium</i> , <i>Raphanobrassica</i> , <i>Raphanus</i> , <i>Rorippa</i> och <i>Sinapis</i> . Gruppen omfattar oljeväxter och grönsaker som kål, raps, senap, krasse, rättika, rucola, rädisa och rovor. Arten <i>Lepidium meyenii</i> (maca) omfattas inte.
Duvärt	<i>Cajanus</i>	
Kikärt	<i>Cicer</i>	
Citrusfrukter	<i>Citrus</i>	Inbegripet, som rotstock, släktena <i>Poncirus</i> (citrontörne) och <i>Fortunella</i> (kumquat).
Kokosnöt	<i>Cocos</i>	
Viktiga kallaväxter	<i>Colocasia</i> , <i>Xanthosoma</i>	Viktiga kallaväxter, taro, tannia.
Morot	<i>Daucus</i>	
Jams	<i>Dioscorea</i>	
Korakan, fingerhirs	<i>Eleusine</i>	
Jordgubbe	<i>Fragaria</i>	
Solrosor	<i>Helianthus</i>	
Korn	<i>Hordeum</i>	
Sötpotatis, batat	<i>Ipomoea</i>	
Vial	<i>Lathyrus</i>	
Lins	<i>Lens</i>	
Äpple	<i>Malus</i>	
Kassava, maniok	<i>Manihot</i>	Endast <i>Manihot esculenta</i> .
Banan/mjölbananer	<i>Musa</i>	Utom <i>Musa textilis</i> .
Ris	<i>Oryza</i>	
Pärlhirs	<i>Pennisetum</i>	
Böna	<i>Phaseolus</i>	Utom <i>Phaseolus polyanthus</i> .
Ärtor	<i>Pisum</i>	
Råg	<i>Secale</i>	
Potatis	<i>Solanum</i>	Inbegripet sektion <i>Tuberosa</i> , utom <i>Solanum phureja</i> .
Aubergine	<i>Solanum</i>	Inbegripet sektion <i>Melongena</i> .
Durra	<i>Sorghum</i>	
Rågveten	<i>Triticosecale</i>	
Vete	<i>Triticum</i> m.fl.	Inbegripet <i>Agropyron</i> , <i>Elymus</i> och <i>Secale</i> .
Bondböna/Vicker	<i>Vicia</i>	
Vignaböna, mungböna m.fl.	<i>Vigna</i>	
Majs	<i>Zea</i>	Ej inbegripet <i>Zea perennis</i> , <i>Zea diploperennis</i> och <i>Zea luxurians</i> .

Foderväxter

Släkte	Art
Ärtväxter	
<i>Astragalus</i>	<i>chinensis</i> , <i>cicer</i> (kikvedel), <i>arenarius</i> (sanvedel)
<i>Canavalia</i>	<i>ensiformis</i> (jackböna)
<i>Coronilla</i>	<i>varia</i> (rosenkronill)
<i>Hedysarum</i>	<i>coronarium</i> (rosenväppling)
<i>Lathyrus</i>	<i>cicera</i> (rödviol), <i>ciliolatus</i> , <i>hirsutus</i> , <i>ochrus</i> , <i>odoratus</i> (lukttärt), <i>sativus</i> (plattviol)
<i>Lespedeza</i>	<i>cuneata</i> , <i>striata</i> (japansk buskklöver), <i>stipulacea</i>
<i>Lotus</i>	<i>corniculatus</i> (käringtand), <i>subbiflorus</i> , <i>uliginosus</i>
<i>Lupinus</i>	<i>albus</i> (vitlupin), <i>angustifolius</i> (blålupin), <i>luteus</i> (gullupin)
<i>Medicago</i>	<i>arborea</i> , <i>falcata</i> (gullusern), <i>sativa</i> (blålusern), <i>scutellata</i> (snäcklusern), <i>rigidula</i> , <i>truncatula</i>
<i>Melilotus</i>	<i>albus</i> (vit sötväppling), <i>officinalis</i> (sötväppling)
<i>Onobrychis</i>	<i>viciifolia</i> (esparsett)
<i>Ornithopus</i>	<i>sativus</i> (serradella)
<i>Prosopis</i>	<i>affinis</i> , <i>alba</i> , <i>chilensis</i> , <i>nigra</i> , <i>pallida</i>
<i>Pueraria</i>	<i>phaseoloides</i>
<i>Trifolium</i>	<i>alexandrinum</i> (alexandrinerklöver), <i>alpestre</i> , <i>ambiguum</i> , <i>angustifolium</i> , <i>arvense</i> , <i>agrocicerum</i> , <i>hybridum</i> (alsikeklöver), <i>incarnatum</i> (blodklöver), <i>pratense</i> (rödklöver), <i>repens</i> (vitklöver), <i>resupinatum</i> (doftklöver), <i>rueppellianum</i> , <i>semipilosum</i> , <i>subterraneum</i> (grävkklöver), <i>vesiculosum</i>
Grässlåg	
<i>Andropogon</i>	<i>gayanus</i>
<i>Agropyron</i>	<i>cristatum</i> , <i>desertorum</i>
<i>Agrostis</i>	<i>stolonifera</i> (krypven), <i>tenuis</i> (rödven)
<i>Alopecurus</i>	<i>pratensis</i> (ängskavle)
<i>Arrhenatherum</i>	<i>elatius</i> (knylhavre)
<i>Dactylis</i>	<i>glomerata</i> (hundäxing)
<i>Festuca</i>	<i>arundinacea</i> (rörsvingel), <i>gigantea</i> , <i>heterophylla</i> (skuggsvingel), <i>ovina</i> (fårsvingel), <i>pratensis</i> (ängssvingel), <i>rubra</i> (rödsvingel)
<i>Lolium</i>	<i>hybridum</i> (hybridrajgräs), <i>multiflorum</i> (italienskt rajgräs), <i>perenne</i> (engelskt rajgräs), <i>rigidum</i> , <i>temulentum</i> (dårrepe)
<i>Phalaris</i>	<i>aquatica</i> , <i>arundinacea</i> (rörflen)
<i>Phleum</i>	<i>pratense</i> (timotej)
<i>Poa</i>	<i>alpina</i> (fjällgröe), <i>annua</i> (vitgröe), <i>pratensis</i> (ängsgröe)
<i>Tripsacum</i>	<i>laxum</i>
Andra foderväxter	
<i>Atriplex</i>	<i>halimus</i> , <i>nummularia</i>
<i>Salsola</i>	<i>Vermiculata</i>

Bilaga II

DEL 1

Artikel 5

SKILJEDOM

Såvida inte de tvistande parterna överenskommer annat, skall skiljedomstolen själv bestämma sina procedurregler.

Artikel 1

Artikel 6

Den klagande parten skall meddela fördragets sekreterare om att parterna hänskjuter en tvist till skiljedom enligt artikel 22. Meddelandet skall ange vilken fråga som är föremål för skiljedom och, i synnerhet, innehålla de artiklar i fördraget, vars tolkning eller tillämpning tvisten gäller. Om parterna inte är överens om föremålet för tvisten innan skiljedomstolens ordförande utsetts, skall skiljedomstolen avgöra föremålet. Fördragets sekreterare skall översända de upplysningar som sålunda erhållits till alla fördragsslutande parter i detta fördrag.

Skiljedomstolen får, på begäran av en av parterna, rekommendera nödvändiga interimistiska skyddsåtgärder.

Artikel 7

Artikel 2

Parterna i tvisten skall underlätta skiljedomstolens arbete och skall särskilt, med användande av alla till buds stående medel:

1. Vid tvister mellan två parter skall skiljedomstolen bestå av tre ledamöter. Vardera parten i tvisten skall utnämna en skiljedomare och de två skiljedomare som utnämnts på detta sätt skall genom gemensam överenskommelse utse den tredje skiljedomaren som skall vara skiljedomstolens ordförande. Den senare får inte vara medborgare i någon av de tvistande parterna eller ha sin normala hemvist i någon av dessa parter territorium eller vara anställd av någon av dem eller ha sysslat med ärendet i annan egenskap.

a) Förse den med alla relevanta handlingar, upplysningar och anordningar, och

b) möjliggöra för den att, om nödvändigt, inkalla vittnen och experter och motta deras bevisning.

Artikel 8

2. Vid tvister mellan fler än två fördragsslutande parter, skall tvistande parter med samma intresse utnämna en skiljedomare gemensamt genom överenskommelse.

De tvistande parterna och skiljedomarna är skyldiga att sekretessskydda varje information de får i förtroende under skiljedomstolens förhandlingar.

3. Varje vakans skall fyllas på det sätt som föreskrivs för den ursprungliga tillsättningen.

Artikel 9

Artikel 3

Såvida inte skiljedomstolen bestämmer annat på grund av de särskilda omständigheterna i målet skall kostnaderna för skiljedomstolen fördelas lika mellan de tvistande parterna. Skiljedomstolen skall registrera alla sina kostnader och ge de tvistande parterna en slutavräkning på dessa.

1. Om skiljedomstolens ordförande inte har utnämnts inom två månader efter det att den andre skiljedomaren utsetts, skall FAO:s generalsekreterare på begäran av en av parterna, utse ordföranden inom en tid av ytterligare två månader.

Artikel 10

2. Om någon av parterna i tvisten inte utnämner skiljedomare inom två månader efter mottagandet av begäran härom, får den andra parten informera FAO:s generalsekreterare som skall göra tillsättningen inom en tid av ytterligare två månader.

Varje avtalslutande part som har ett rättsligt intresse i tvistens sakfråga vilket kan påverkas av beslutet i målet får intervensera i förhandlingarna efter medgivande av skiljedomstolen.

Artikel 4

Artikel 11

Skiljedomstolen skall fatta sina avgöranden i enlighet med bestämmelserna i detta fördrag och folkrätten.

Skiljedomstolen får höra och avgöra motkrav som uppkommer direkt av sakfrågan för tvisten.

Artikel 12

Skiljedomstolens beslut i såväl procedur- som sakfrågor skall fattas genom majoritetsröstning bland dess ledamöter.

Artikel 13

Om en av de tvistande parterna inte inställer sig inför skiljedomstolen eller underlåter att försvara sin sak, får den andra parten begära att skiljedomstolen fortsätter förhandlingarna och fäller sitt avgörande. En parts frånvaro eller underlåtenhet att försvara sin sak skall inte utgöra ett hinder för förhandlingarna. Innan skiljedomstolen avger sitt slutliga avgörande måste den förvissa sig om att kravet är sakligt och rättsligt välgrundat.

Artikel 14

Skiljedomstolen skall avge sitt slutliga avgörande inom fem månader från den dag då den är fullt beslutsför, såvida den inte anser det nödvändigt att utsträcka tidsgränsen med ytterligare fem månader.

Artikel 15

Skiljedomstolens slutliga avgörande skall begränsas till sakfrågan för tvisten och skall ange de skäl som det grundar sig på. Det skall innehålla namnen på de ledamöter som har deltagit och datum för det slutliga avgörandet. Varje ledamot av skiljedomstolen kan bifoga egen eller avvikande mening mot det slutliga avgörandet.

Artikel 16

Avgörandet skall vara bindande för parterna i tvisten. Det skall ej gå att överklaga, såvida inte parterna i tvisten i förväg har överenskommit om ett besväröförfarande.

Artikel 17

Eventuell tvist som uppstår mellan parterna i tvisten beträffande tolkningen eller genomförandet av det slutliga avgörandet kan av endera av de tvistande parterna hänskjutas för beslut till den skiljedomstol som fällde det.

DEL 2

FÖRLIKNING*Artikel 1*

En förlikningskommission skall tillsättas på begäran av någon av parterna i tvisten. Kommissionen skall, såvida inte de tvistande parterna bestämt annat, bestå av fem ledamöter, varav två utses av vardera parten, och en ordförande utsedd gemensamt av dessa ledamöter.

Artikel 2

Vid tvister mellan fler än två fördragsslutande parter skall tvistande parter med samma intresse utse sina ledamöter i förlikningskommissionen gemensamt efter överenskommelse. I det fall två eller fler tvistande parter har olika intressen eller det råder oenighet om huruvida de har samma intressen, skall de utse sina ledamöter separat.

Artikel 3

Om de tvistande parterna inte har utsett sina förlikningsmän inom två månader efter den dag då begäran om att tillsätta förlikningskommission gjorts skall FAO:s generalsekreterare, om den part som gjort denna begäran så önskar, tillsätta dessa förlikningsmän inom en tid av ytterligare två månader.

Artikel 4

Om ordförande i förlikningskommissionen inte har utsetts inom två månader efter det att den siste av ledamöterna i nämnden utsetts, skall FAO:s generalsekreterare, om någon av de tvistande parterna så önskar, utse ordförande inom en tid av ytterligare två månader.

Artikel 5

Förlikningsnämnden skall fatta sina beslut genom majoritetsröstning bland dess ledamöter. Den skall, såvida parterna i tvisten inte har överenskommit annat, fastställa sitt eget förfarande. Den skall lämna förslag till lösning av tvisten, vilket parterna skall överväga i positiv anda.

Artikel 6

Oenighet beträffande förlikningsnämndens behörighet skall avgöras av nämnden.

BILAGA B

Handlingar för godkännande av det internationella fördraget om växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk

Europeiska unionens råd har äran att hänvisa till det internationella fördraget om växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk, vilket antogs av FAO:s konferens vid dess trettioförsta session i november 2001, samt att meddela generaldirektören för Förenta nationernas organisation för livsmedel och jordbruk att Europeiska gemenskapen härmed godkänner ovan nämnda fördrag enligt artikel 26 i detta och åtar sig att följa dess bestämmelser.

Datum ...

BILAGA C

Förklaringar från Europeiska gemenskapen

Följande förklaringar skall åtföljas de handlingar för godkännande som deponeras hos FAO:s generaldirektör:

1. "Europeiska gemenskapen tolkar artikel 12.3 d i det internationella fördraget om växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk som ett erkännande att växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk eller deras genetiska delar eller beståndsdelar som har genomgått innovation kan bli föremål för upphovsrättigheter om kriterierna för sådana rättigheter är uppfyllda."
 2. "I enlighet med bestämmelserna i artikel II.7 i FAO:s konstitution förklarar Europeiska gemenskapen att dess behörighetsförklaring, vilken ingavs till FAO den 4 oktober 1994 enligt artikel II.5 i FAO:s konstitution, fortfarande gäller med beaktande av dess godtagande av det internationella fördraget om växtgenetiska resurser för livsmedel och jordbruk."
 3. "I enlighet med bestämmelsen i artikel 22.3 förklarar Europeiska gemenskapen att i fråga om en tvist som inte löses enligt artikel 22.1 eller 22.2 godtar den att tvistlösningsbestämmelserna i artikel 22.3 a obligatoriskt skall tillämpas."
-

RÅDETS BESLUT**av den 29 april 2004****om ingående av samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Islamiska republiken Pakistan**

(2004/870/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 133 och 181, jämförda med artikel 300.2 första meningen och 300.3 första stycket i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande, och

av följande skäl:

- (1) Kommissionen har på gemenskapens vägnar förhandlat om ett samarbetsavtal mellan Europeiska gemenskapen och Islamiska republiken Pakistan.
- (2) Avtalet har undertecknats på gemenskapens vägnar, med förbehåll för dess ingående.
- (3) Enligt artikel 177 i fördraget skall gemenskapens politik på området utvecklingssamarbete främja en hållbar ekonomisk och social utveckling i utvecklingsländerna, en harmonisk och successiv integration av utvecklingsländerna i världsekonomin och kampen mot fattigdom i dessa länder.
- (4) I syfte att uppfylla sina mål på området yttre förbindelser bör gemenskapen godkänna samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Islamiska republiken Pakistan.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Islamiska republiken Pakistan godkänns härmed på gemenskapens vägnar.

Texten till avtalet åtföljer detta beslut.

Artikel 2

Rådets ordförande skall göra den anmälan som avses i artikel 23 i avtalet.

Artikel 3

Kommissionen skall med biträde av företrädare för medlemsstaterna företräda gemenskapen i den gemensamma kommitté som avses i artikel 16 i avtalet.

Artikel 4

Detta beslut skall offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Luxemburg den 29 april 2004.

På rådets vägnar
M. McDOWELL
Ordförande

⁽¹⁾ EGT C 17, 22.1.1999, s. 6.

SAMARBETSAVTAL**mellan Europeiska gemenskapen och Islamiska republiken Pakistan om partnerskap och utveckling**

EUROPEISKA GEMENSKAPEN,

å ena sidan, och

ISLAMISKA REPUBLIKEN PAKISTANS REGERING,

å andra sidan,

SOM BEAKTAR de utmärkta förbindelserna, vänskapsbanden och samarbetet mellan Europeiska gemenskapen, nedan kallad "gemenskapen", och Islamiska republiken Pakistan, nedan kallad "Pakistan",

SOM INSER vikten av att banden och förbindelserna mellan gemenskapen och Pakistan stärks ytterligare,

SOM ÅTER BEKRÄFTAR den vikt som gemenskapen och Pakistan fäster vid principerna i Förenta nationernas stadga och den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna,

SOM UPPMÄRKSAMMAR Wiendeklarationen 1993, det åtgärdsprogram som antogs vid Världskonferensen om de mänskliga rättigheterna, Köpenhamnsdeklarationen 1995 om social utveckling och åtgärdsprogrammet, Pekingdeklarationen 1995, det åtgärdsprogram som antogs vid fjärde Internationella kvinnokonferensen, Riodeklarationen 1992 om miljö och utveckling och den internationella strategin för fjärde utvecklingsårtiondet,

SOM BEAKTAR den grund för ett nära samarbete mellan gemenskapen och Pakistan som lades genom det avtal mellan Pakistan och gemenskapen som undertecknades den 16 november 1976,

SOM med tillfredsställelse UPPMÄRKSAMMAR resultaten av detta avtal,

SOM STÖDER SIG PÅ sin gemensamma vilja att befästa, fördjupa och bredda sina förbindelser på områden av ömsesidigt intresse på grundval av likställdhet, icke-diskriminering, ömsesidig nytta och ömsesidighet,

SOM ERKÄNNER den stora betydelsen av en social utveckling, vilken bör gå hand i hand med den ekonomiska utvecklingen,

SOM INSER behovet av att stödja Pakistans ansträngningar i fråga om utveckling, särskilt för att förbättra levnadsvillkoren för de fattiga och eftersatta befolkningsgrupperna,

SOM BEAKTAR den vikt som gemenskapen och Pakistan fäster vid främjandet av en balanserad demografisk tillväxt, utplåning av fattigdom, skydd av miljön och en hållbar användning av naturtillgångar, samtidigt som de inser sambandet mellan miljö och utveckling,

SOM ÖNSKAR skapa gynnsamma förutsättningar för en betydande utveckling och breddning av handeln mellan gemenskapen och Pakistan och öka samarbetet på områdena handel, ekonomi, investeringar, vetenskap och teknik samt kultur,

SOM TAR HÄNSYN TILL sitt åtagande att bedriva handel i enlighet med Avtalet om upprättandet av WTO,

SOM INSER utvecklingsländernas särskilda behov inom ramen för WTO,

SOM BEAKTAR behovet av att skapa gynnsamma förutsättningar för direktinvesteringar,

SOM UPPMÄRKSAMMAR sitt gemensamma intresse av att stödja och förstärka det regionala samarbetet och dialogen mellan nord och syd,

SOM TROR att förbindelserna dem emellan har utvecklats utöver omfattningen av det avtal som ingicks 1986,

HAR BESLUTAT att som avtalslutande parter, nedan kallade "parterna", ingå detta avtal och har för detta ändamål som befullmäktigade ombud utnämnt

EUROPEISKA GEMENSKAPEN

Guy VERHOFSTADT

Konungariket Belgiens premiärminister

Romano PRODI

Ordförande för Europeiska gemenskapernas kommission

PAKISTANS REGERING

General Pervez MUSHARRAF

Högste ledare för Islamiska republiken Pakistan

SOM, sedan de utväxlat sina fullmakter och funnit dem vara i god och behörig form,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

Artikel 1

Grundval

Respekten för de mänskliga rättigheterna och de demokratiska principerna i enlighet med den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna ligger till grund för inrikes- och utrikespolitiken i gemenskapen respektive Islamiska republiken Pakistan och utgör en väsentlig del av detta avtal.

Artikel 2

Mål

De huvudsakliga målen för detta avtal är att genom dialog och partnerskap öka och utveckla de olika aspekterna av samarbetet mellan parterna på de områden som faller inom ramen för deras respektive befogenheter, i syfte att

1. skapa förutsättningar för och främja en ökning och utveckling av den bilaterala handeln mellan parterna, i enlighet med Avtalet om upprättandet av Världshandelsorganisationen (WTO),
2. stödja Pakistans ansträngningar för att uppnå en allsidig och hållbar utveckling, inbegripet en politik för ekonomisk och social utveckling som tar hänsyn till de fattiga och eftersatta befolkningsgrupperna, särskilt kvinnorna inom dessa befolkningsgrupper, samt en hållbar förvaltning av naturtillgångar,

3. främja investeringar samt ekonomiska, tekniska och kulturella band till förmån för bägge parter, och
4. bygga upp Pakistans ekonomiska förmåga till ett effektivare utbyte med gemenskapen.

Artikel 3

Handel och handelssamarbete

1. Inom ramen för sina respektive befogenheter åtar sig parterna att bedriva handel i enlighet med Avtalet om upprättandet av WTO.
2. Parterna är överens om att underrätta varandra om inledandet av antidumpningsförfaranden mot den andra partens produkter.

Med fullt iakttagande av WTO-avtalen om antidumpnings- och antisubventionsåtgärder skall parterna välvilligt beakta framställningar från den andra parten med avseende på antidumpnings- och antisubventionsförfaranden och ge den andra parten tillfälle till samråd i detta hänseende.

3. Parterna åtar sig även att inom ramen för sin gällande lagstiftning främja en utökning och breddning av handeln dem emellan. Samarbetet på detta område har till syfte att utveckla och bredda den bilaterala handeln genom att finna metoder för att förbättra marknadstillträdet.

4. Parterna skall sträva efter att
- a) arbeta för att undanröja handelshinder och vidta åtgärder för att förbättra öppenheten, särskilt genom att i tid undanröja icke-tariffära handelshinder i enlighet med WTO:s arbete på detta område,
 - b) inom ramen för sina respektive befogenheter förbättra samarbetet i tullfrågor mellan sina respektive myndigheter, särskilt vad gäller yrkesutbildning, förenkling och harmonisering av tullförfaranden, förebyggande och undersökning av och påföljder för tullöverträdelse, inbegripet bedrägliga förfaranden, i överensstämmelse med Världstullorganisationens (WCO) arbete,
 - c) undersöka frågor avseende transitering och återutförelse,
 - d) utbyta information om marknadsmöjligheter som är till nytta för bägge parter, statistiksamarbete och konkurrensfrågor, och
 - e) arbeta för ett fullgott skydd av personuppgifter.
5. a) Pakistan skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att förbättra förutsättningarna för ett fullgott och effektivt skydd och efterlevnaden av den immateriella, industriella och kommersiella äganderätten, i överensstämmelse med internationella normer.
- b) Vid utgången av det femte året efter detta avtals ikraftträdande och utan att det påverkar de åtaganden som gjorts inom ramen för TRIPs-avtalet, skall Pakistan tillträda följande multilaterala konventioner om immateriell, industriell och kommersiell äganderätt som medlemsstaterna är parter till eller som de facto tillämpas av medlemsstaterna i enlighet med relevanta bestämmelser i dessa konventioner:
- i) Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten, senast ändrad i Stockholm (Stockholmsakten 1967).
 - ii) Madridöverenskommelsen om internationell registrering av varumärken, senast ändrad i Stockholm (Stockholmsakten 1967).
 - iii) Protokoll till Madridöverenskommelsen om internationell registrering av varumärken (1989).
 - iv) Konventionen om patentsamarbete (PTC Union), ändrad 1984.

- c) För att göra det möjligt för Pakistan att uppfylla dessa åtaganden och skyldigheter kan tekniskt bistånd komma att ges.

6. Inom ramen för sina respektive befogenheter är parterna överens om att arbeta för att förbättra informationsutbytet och tillträdet till sina respektive marknader för offentlig upphandling på grundval av ömsesidighet.

Artikel 4

Utvecklingssamarbete

1. Parterna inser att gemenskapen kan bidra till Pakistans utvecklingsansträngningar i syfte att uppnå en hållbar ekonomisk och social utveckling för Pakistans befolkning.

Tyngdpunkten i projekt och program inom ramen för utvecklingssamarbete kommer att läggas vid hälsa, utbildning, utveckling av mänskliga resurser (särskilt kvinnor), befolkningens välfärd, miljö och landsbygdsutveckling och kommer att särskilt inriktas på de fattiga och eftersatta befolkningsgrupperna.

Mot bakgrund av detta och i enlighet med gemenskapens politik, förordningar och den begränsade tillgången på medel för samarbete är parterna överens om att fortsätta samarbetet inom ramen för en tydlig samarbetsstrategi och en dialog som har till syfte att gemensamt definiera överenskomna prioriteringar, för att åstadkomma effektivitet och hållbarhet.

2. Parterna erkänner behovet av ökad uppmärksamhet och samarbete på områdena narkotikakontroll och aids, med hänsyn till det arbete som utförs i detta sammanhang av internationella organ. Parterna bekräftar sin föresats att samarbeta för att förebygga, övervaka och minska narkotikamissbruket och aids, särskilt genom en förstärkning av hälsovårdens kapacitet och stöd till nyckelåtgärder inom hälsovårdsutbildningen.

Artikel 5

Miljösamarbete

1. Parterna inser behovet av att ta hänsyn till miljöskyddet som en del av det ekonomiska samarbetet och utvecklingssamarbetet. Dessutom understryker de miljöfrågornas betydelse och sin föresats att inleda ett samarbete vad gäller skydd och förbättring av miljön, med särskild tonvikt på vatten-, mark- och luftföroreningar, erosion, avskogning och en hållbar förvaltning av naturtillgångar, med hänsyn tagen till det arbete som sker i internationella fora.

Följande områden kommer särskilt att uppmärksammas:

- a) En hållbar förvaltning av skogens ekosystem.
 - b) Skydd och bevarande av naturskogar.
 - c) Förebyggande av industriell förorening.
 - d) Skydd av stadsmiljön.
2. Samarbetet på detta område kommer att inriktas på följande:

- a) Förstärkning och förbättring av miljöskyddsinstitutioner.
- b) Utveckling av lagstiftning och förbättrade normer.
- c) Forskning, utbildning och information.
- d) Genomförande av studier och pilotprogram samt tillhandahållande av tekniskt bistånd.

Artikel 6

Ekonomiskt samarbete

1. Parterna åtar sig att i enlighet med respektive parts politik och mål och inom ramen för sina tillgängliga resurser stödja ekonomiskt samarbete till nytta för bägge parter. De skall, till nytta för bägge parter och inom ramen för sina respektive befogenheter, gemensamt fastställa en samarbetsstrategi, i vilken prioriteringarna och områdena för program och åtgärder avseende ekonomiskt samarbete fastställs.

2. Parterna är överens om att samarbeta på följande breda områden:

- a) Utveckling av en ekonomisk miljö i Pakistan som präglas av kreativitet och konkurrens, genom att underlätta användandet av know-how och teknik från gemenskapen, inbegripet områdena formgivning, emballage och normer, såsom konsument- och miljönormer, nya material och produkter.
- b) Underlättande av kontakter mellan ekonomiska aktörer och andra åtgärder för att främja handelsutbyte, marknadsutveckling och investeringar.
- c) Underlätta informationsutbytet om politiken avseende små och medelstora företag, särskilt för att förbättra villkoren för företagande och uppmuntra närmare kontakter mellan små och medelstora företag, i syfte att främja handel och öka möjligheterna till industriellt samarbete.

- d) Förstärkning av ledarskapsutbildningen i Pakistan i syfte att utveckla ekonomiska aktörer som effektivt kan hantera den europeiska affärskulturen.
- e) Främjande av en dialog mellan Pakistan och gemenskapen på områdena energipolitik och tekniköverföring.
- f) Utveckling och förbättring av kommunikationer, information, teknik, jordbruk, fiske, gruvindustri och turism.

3. Parterna är överens om att använda följande medel för att uppnå sina mål:

- a) Informations- och idéutbyte.
- b) Utarbetande av studier.
- c) Tillhandahållande av tekniskt bistånd.
- d) Utbildningsprogram.
- e) Upprättandet av band mellan forsknings- och utbildningscentra, specialorgan och företagarorganisationer.
- f) Främjande av investeringar och samriskföretag.
- g) Utveckling av offentliga respektive privata organ och förvaltningar.
- h) Tillträde till varandras befintliga databaser och skapande av nya databaser.
- i) Workshops och seminarier.
- j) Utbyte av experter.

4. Inom ramen för sina respektive befogenheter åtar sig parterna att uppmuntra ökningen av investeringar som är till nytta för bägge parter genom att förbättra förutsättningar för kapitalöverföringar, vilket skapar ett gynnsammare klimat för privata investeringar, och att vid behov stöda ingåendet av konventioner om främjande och skydd av investeringar mellan gemenskapens medlemsstater och Pakistan.

Artikel 7

Industri och tjänster

1. Parterna skall underlätta följande:

- a) Fastställande av industrisektorer som samarbetet skall inriktas på och sätt att främja industriellt samarbete.

b) Utökning och breddning av Pakistans produktionsbas inom den industriella sektorn och tjänstesektorn, inbegripet modernisering och reformer av den offentliga sektorn, genom att inrikta samarbetsinsatserna på små och medelstora företag och vidta åtgärder för att underlätta tillträde för dessa till kapitalkällor, marknader och teknik som särskilt är inriktade på att främja handeln mellan parterna samt med marknader i tredjeland.

2. Inom ramen för sina respektive befogenheter skall parterna underlätta tillträdet till tillgänglig information och kapital i syfte att uppmuntra projekt och åtgärder som främjar samarbetet mellan företag, såsom till exempel samriskföretag, underleverantörer, tekniköverföring, licenser, tillämpad forskning och franchising.

Artikel 8

Jordbruk, animalieprodukter och fiske

Parterna är överens om att samarbeta om och utveckla jordbruks-, animalieprodukts- och fiskesektorn. I detta sammanhang åtar de sig att undersöka möjligheterna att upprätta samriskföretag och enheter för bearbetning av livsmedel och öka möjligheterna till handel och att samarbeta vad gäller jordbruksforskning.

Artikel 9

Turism

Parterna är överens om att samarbeta om turism genom särskilda åtgärder, inbegripet informationsutbyte, genomförande av studier, utbildningsprogram och främjande av investeringar och samriskföretag i de industrier som tjänar turistsektorn.

Artikel 10

Energi

Parterna inser energisektorns betydelse för den ekonomiska och sociala utvecklingen och åtar sig att öka samarbetet, särskilt avseende energiproduktion, energisparande och rationell energianvändning. Ett sådant förbättrat samarbete skall omfatta energiplanering, nya energiformer, icke-konventionell energi och ett beaktande av dess miljökonsekvenser.

Artikel 11

Regionalt samarbete

1. Parterna är överens om att samarbetet dem emellan kan omfatta åtgärder som vidtas inom ramen för samarbetsavtal med andra länder i samma region, under förutsättning att dessa åtgärder är förenliga med det här avtalet.

2. Utan att detta utesluter något område, är parterna överens om att särskilt beakta följande åtgärder:

- a) Tekniskt bistånd (tjänster från externa experter, utbildning av teknisk personal avseende vissa praktiska integrationsfrågor).
- b) Främjande av handel inom regionen.
- c) Stöd till regionala inrättningar och gemensamma projekt och initiativ inom ramen för regionala organisationer såsom Sydasiatiska sammanslutningen för regionalt samarbete (SAARC) och Organisationen för ekonomiskt samarbete (ECO).
- d) Stöd till studier om regionala/delregionala frågor, inbegripet bl.a. transport, kommunikation, miljöfrågor samt människors hälsa och djurhälsa.

Artikel 12

Vetenskapligt och tekniskt samarbete

Parterna skall inom ramen för respektive parts politik och befogenheter främja vetenskapligt och tekniskt samarbete på områden av gemensamt intresse, nämligen genom utbildning och gemensamma forskningsprogram, band mellan forskningsinstitutioner, informationsutbyte och seminarier. Parterna skall sträva efter att stödja överföring av know-how och informationsutbyte om forskningsprojekt, särskilt på områdena miljö, informations-teknik, telekommunikation, rymdteknik, bioteknik och marinbiologi.

Artikel 13

Narkotikaprekursorer och penningtvätt

1. I enlighet med sina respektive befogenheter och relevant lagstiftning är parterna överens om att samarbeta i syfte att förhindra spridning av kemiska narkotikaprekursorer. De är även överens om behovet av att vidta alla nödvändiga åtgärder för att förhindra penningtvätt.

2. Bägge parter skall överväga särskilda åtgärder mot illegal odling och framställning av och handel med narkotika och psykotropa ämnen samt förhindrande och minskning av narkotikamissbruk. Samarbetet på detta område skall omfatta följande:

- a) Bistånd till utbildning och rehabilitering av missbrukare.
- b) Åtgärder för att främja en alternativ ekonomisk utveckling.

- c) Utbyte av relevant information, med säkerställande av ett fullgott skydd av personuppgifter.

Artikel 14

Utveckling av mänskliga resurser

Parterna är överens om att utveckling av mänskliga resurser utgör en del av både den ekonomiska och den sociala utvecklingen.

Parterna inser att både utbildning och utveckling av färdigheter samt förbättrade levnadsvillkor för de fattiga och eftersatta befolkningsgrupperna, särskilt för kvinnor och barn i dessa befolkningsgrupper, kommer att bidra till att skapa en gynnsam ekonomisk och social miljö.

Parterna erinrar om att efterlevnaden av de internationellt erkända grundläggande arbetsvillkor som anges i Internationella arbetsorganisationens relevanta instrument, som är det behöriga organ som skall fastställa och handlägga dessa normer, utgör en betydelsefull faktor för socialt och ekonomiskt framåtskridande. De inser även att ekonomisk tillväxt och utveckling till följd av ökad handel och ytterligare handelsliberalisering bidrar till att främja dessa normer.

Parterna åtar sig att stödja främjandet av dessa normer och diskussionerna mellan WTO:s respektive ILO:s sekretariat.

Gemenskapen kommer att ge bistånd till program, inbegripet program som inletts av ILO, som syftar till att stödja Pakistans insatser i detta hänseende.

Artikel 15

Information, kultur och kommunikation

Parterna skall inom ramen för sina respektive befogenheter samarbeta på områdena information, kultur och kommunikation, både i syfte att öka den ömsesidiga förståelsen och stärka de kulturella banden dem emellan, bl.a. genom studier och tekniskt bistånd till bevarande av kulturarvet.

Parterna inser även samarbetets betydelse på områdena telekommunikation, informationssamhället och multimedietillämpningar, för att förbättra den ekonomiska utvecklingen och handeln.

Parterna finner att samarbete på detta område inom ramen för deras respektive befogenheter kan underlätta

- a) lagstiftning och politik på telekommunikationsområdet,

- b) utveckling av ny informationsteknik och telekommunikationer, inbegripet mobilkommunikation,

- c) informationsamhället, inbegripet främjande av globala system för satellitnavigering,

- d) multimedieteknik för telekommunikation,

- e) telematknät och tillämpningar (transporter, hälsa, utbildning och miljö), och

- f) främjande av investeringar och samriskföretag.

Artikel 16

Institutionella frågor

1. Parterna är överens om att inrätta en gemensam kommitté vars uppgift skall vara att

- a) säkerställa att detta avtal fungerar och genomförs på ett korrekt sätt,

- b) fastställa prioriteringar i förhållande till målen för detta avtal, och

- c) utfärda rekommendationer för att befrämja målen för detta avtal.

Bestämmelser om ordförandeskap för mötena och inrättandet av undergrupper skall fastställas.

2. Gemensamma kommittén skall bestå av företrädare på lämplig högre nivå från bägge sidor. Gemensamma kommittén skall vanligtvis sammanträda en gång om året, växelvis i Bryssel och Islamabad, på en dag som skall fastställas genom ömsesidig överenskommelse. Extraordinära möten kan sammankallas genom överenskommelse mellan parterna.

3. Gemensamma kommittén kan inrätta särskilda undergrupper som skall bistå vid fullgörandet av kommitténs uppgifter samt samordna utarbetandet och genomförandet av projekt och program inom ramen för detta avtal.

4. Dagordningen för den gemensamma kommitténs möten skall fastställas genom överenskommelse mellan parterna.

5. Parterna är överens om att den gemensamma kommittén även skall ha till uppgift att säkerställa att alla sektorsavtal som har ingåtts eller kan komma att ingås mellan gemenskapen och Pakistan fungerar på ett korrekt sätt.

*Artikel 17***Framtida utveckling**

Parterna kan genom ömsesidig överenskommelse utvidga detta avtal i syfte att öka samarbetet samt komplettera det genom avtal om särskilda sektorer eller verksamheter.

Vad gäller genomförandet av detta avtal kan varje part lämna förslag till en utvidgning av samarbetets räckvidd, med hänsyn tagen till de erfarenheter som gjorts i samband med tillämpningen av detta avtal.

*Artikel 18***Andra avtal**

Utan att det påverkar tillämpningen av relevanta bestämmelser i fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskaperna skall varken detta avtal eller åtgärder som vidtas inom ramen för detta, på något sätt inverka på Europeiska unionens medlemsstaters befogenheter att bedriva bilaterala verksamheter med Pakistan inom ramen för ekonomiskt samarbete och utvecklingssamarbete, eller att vid behov ingå nya avtal om ekonomiskt samarbete och utvecklingssamarbete med Pakistan.

Detta avtal påverkar inte tillämpningen eller genomförandet av respektive parts åtaganden gentemot tredje part.

*Artikel 19***Underlåtenhet att genomföra avtalet**

1. Om någon av parterna anser att den andra parten inte har uppfyllt sina förpliktelser enligt detta avtal får den vidta lämpliga åtgärder.

2. Utom i särskilt brådskande fall skall den dessförinnan förse den andra parten med alla relevanta uppgifter som krävs för en noggrann undersökning av situationen i syfte att hitta en lösning som är godtagbar för parterna.

3. Vid valet av åtgärder skall de åtgärder prioriteras som minst inverkar på det sätt på vilket detta avtal fungerar. Dessa åtgärder skall omgående anmälas till den andra parten, och om den andra parten begär detta skall parterna samråda om dessa åtgärder.

*Artikel 20***Hjälpmedel**

För att underlätta samarbetet inom ramen för detta avtal skall de pakistanska myndigheterna ge alla tjänstemän och experter från EG som deltar i genomförandet av samarbetet de garantier och hjälpmedel som krävs för att de skall kunna utföra sina uppgifter. Närmare bestämmelser kommer att anges i en separat skriftväxling.

*Artikel 21***Geografisk tillämpning**

Detta avtal skall tillämpas, å ena sidan, på de territorier där Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskaperna är tillämpligt och enligt de villkor som anges i det fördraget, och, å andra sidan, på Pakistans territorium.

*Artikel 22***Bilagor**

Bilagorna I och II till detta avtal skall utgöra en integrerad del av detta avtal.

*Artikel 23***Ikraftträdande och förlängning**

1. Detta avtal träder i kraft den första dagen i den månad som följer efter den dag då parterna anmäler till varandra att de förfaranden som är nödvändiga för detta ändamål är avslutade.

2. Detta avtal ingås för en period av fem år. Det skall automatiskt förlängas med ett år i taget, om inte en av parterna säger upp det senast sex månader innan det löper ut.

*Artikel 24***Giltiga texter**

Detta avtal är upprättat i två exemplar på danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska, tyska och urdu, vilka samtliga texter är lika giltiga.

EN FE DE LO CUAL, los abajo firmantes, debidamente autorizados, suscriben el presente Acuerdo.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede behørigt befuldmægtigede underskrevet denne aftale.

ZU URKUND DESSEN haben die Unterzeichneten, hierzu gehörig befugten Bevollmächtigten dieses Abkommen unterschrieben.

ΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ οι υπογράφουτες πληρεξούσιοι δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο έθεσαν την υπογραφή τους κάτω από την παρούσα συμφωνία.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised, have signed the present Agreement.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment mandatés, ont apposé leur signature au bas du présent accord.

IN FEDE DI CHE i sottoscritti, muniti di regolari poteri, hanno firmato il presente accordo.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, naar behoren gemachtigd, hun handtekening onder deze overeenkomst hebben geplaatst.

EM FÉ DO QUE os abaixo assinados, com os devidos poderes para o efeito, apuseram as suas assinaturas no presente Acordo.

TÄMÄN VAKUUDEKSI jäljempänä mainitut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta avtal.

اس کی تصدیق کے لئے درج ذیل بااختیار اور مجاز
نمائندوں نے دستخط کئے ہیں

Hecho en Islamabad, el veinticuatro de noviembre del dos mil uno.

Udfærdiget i Islamabad den fireogtyvende november to tusing og en.

Geschehen zu Islamabad am vierundzwanzigsten November zweitausendundeins.

Εγινε στο Ισλαμαμπάντ, στις εικοσι τέσσερις Νοεμβρίου δύο χιλιάδες ένα.

Done at Islamabad on the twenty-fourth day of November in the year two thousand and one.

Fait à Islamabad, le vingt-quatre novembre deux mille un.

Fatto a Islamabad, addì ventiquattro novembre duemilauno.

Gedaan te Islamabad, de vierentwintigste november tweeduizendeneen.

Feito em Islamabade, em vinte e quatro de Novembro de dois mil e um.

Tehty Islamabadissa kahdentenkymmenentenänäljänäljäntenä päivänä marraskuuta vuonna kaksituhattayksi.

Som skedde i Islamabad den tjugofjärde november tjugohundraett.

یہ حتمی ایکٹ اسلام آباد میں ۲۳ نومبر ۲۰۰۱ء کو طے پایا۔

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

برائے اسلامی جمہوریہ پاکستان

BILAGA I

FÖRKLARINGAR OM TOLKNING AV ARTIKEL 19 – UNDERLÅTENHET ATT GENOMFÖRA AVTALET

- a) Vad gäller tolkningen och den praktiska tillämpningen av avtalet är parterna överens om att begreppet "särskilt brådskande fall" som anges i artikel 19 i detta avtal skall avse fall när en av parterna väsentligt överträder bestämmelserna i avtalet. En väsentlig överträdelse utgörs av
- vägran att fullgöra detta avtal i strid med de allmänna bestämmelserna i folkrätten,
 - överträdelse av de väsentliga delar av detta avtal som anges i artikel 1.
- b) Parterna är överens om att de "lämpliga åtgärder" som anges i artikel 19 är åtgärder som vidtas i enlighet med folkrätten. Om en av parterna vidtar åtgärder i ett särskilt brådskande fall i enlighet med artikel 19 får den andra parten inleda ett tvistlösningsförfarande.
-

BILAGA II

GEMENSAM FÖRKLARING OM IMMATERIELL, INDUSTRIELL OCH KOMMERSIELL ÄGANDERÄTT

Parterna är överens om att i detta avtal skall "immateriell, industriell och kommersiell äganderätt" omfatta särskilt skydd av upphovsrätten och närstående rättigheter, patent, mönster, varu- och tjänstemärken, mjukvara, kretsmönster för halvledarprodukter, ursprungsbeteckningar samt skydd mot illojal konkurrens och skydd av konfidentiella uppgifter avseende know-how.

SLUTAKT

De befullmäktigade ombuden för:

EUROPEISKA GEMENSKAPEN,

å ena sidan, och

PAKISTANS REGERING,

å andra sidan,

som sammanträdde i Islamabad den 24 november 2001 för att underteckna samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Islamiska republiken Pakistan om partnerskap och utveckling

har vid undertecknandet av detta samarbetsavtal

— antagit följande texter:

Samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Islamiska republiken Pakistan om partnerskap och utveckling.

Bilaga I Föklaringar om tolkning av artikel 19 – underlåtenhet att genomföra avtalet.

Bilaga II Gemensam förklaring om immateriell, industriell och kommersiell äganderätt.

— antagit texten till följande förklaring som bifogats denna slutakt:

Föklaringar av Europeiska gemenskapen och Islamiska republiken Pakistan.

De befullmäktigade ombuden för Europeiska gemenskapen och Islamiska republiken Pakistan har beaktat följande uttalande:

Uttalande av Islamiska republiken Pakistan om förklaringen rörande återtagandeavtal.

Ensidig förklaring från gemenskapen i samband med undertecknandet av samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Islamiska republiken Pakistan.

Till bevis härfpå har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta.

Hecho en Islamabad, el veinticuatro de noviembre del dos mil uno.

Udfærdiget i Islamabad den fireogtyvende november to tusind og en.

Geschehen zu Islamabad am vierundzwanzigsten November zweitausendundeins.

Εγινε στο Ισλαμαμπάντ, στις εικοσι τέσσερις Νοεμβρίου δύο χιλιάδες ένα.

Done at Islamabad on the twenty-fourth day of November in the year two thousand and one.

Fait à Islamabad, le vingt-quatre novembre deux mille un.

Fatto a Islamabad, addì ventiquattro novembre duemilauno.

Gedaan te Islamabad, de vierentwintigste november tweeduizendeneen.

Feito em Islambade, em vinte e quatro de Novembro de dois mil e um.

Tehty Islamabadissa kahdentenakymmenentenäneljäneljäntenä päivänä marraskuuta vuonna kaksituhattayksi.

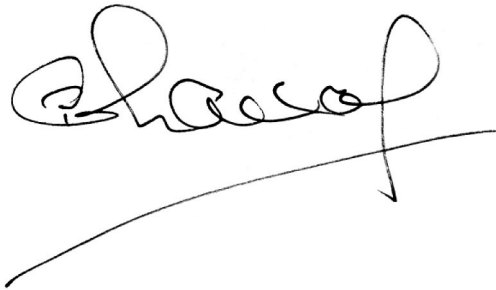
Som skedde i Islamabad den tjugofjärde november tjugohundraett.

یہ حتمی ایکٹ اسلام آباد میں ۲۳ نومبر ۲۰۰۱ء کو طے پایا۔

Por la Comunidad Europea
 For Det Europæiske Fællesskab
 Für die Europäische Gemeinschaft
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 For the European Community
 Pour la Communauté européenne
 Per la Comunità europea
 Voor de Europese Gemeenschap
 Pela Comunidade Europeia
 Euroopan yhteisön puolesta
 På Europeiska gemenskapens vägnar

برائے اسلامی جمہوریہ پاکستان

FÖRKLARINGAR AV EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH ISLAMISKA REPUBLIKEN
PAKISTAN

Europeiska gemenskapen erinrar om att dess medlemsstater fäster stor vikt vid ett effektivt samarbete med tredjeland i syfte att underlätta återtagande av medborgare från tredjeland som uppehåller sig illegalt på en medlemsstats territorium.

Islamiska republiken Pakistan åtar sig att ingå avtal om återtagande med de medlemsstater i Europeiska unionen som begär detta.

UTTALANDE AV ISLAMISKA REPUBLIKEN PAKISTAN OM FÖRKLARINGEN RÖRANDE
ÅTERTAGANDEAVTAL

I samband med att Islamiska republiken Pakistan åtar sig att "ingå avtal om återtagande med de medlemsstater i Europeiska unionen som begär detta" önskar Islamiska republiken Pakistan klargöra att detta åtagande endast innebär att Pakistan är redo att inleda förhandlingar i syfte att ingå ömsesidigt godtagbara återtagandeavtal med de medlemsstater i Europeiska unionen som begär detta. Pakistan har för närvarande inte ingått några sådana återtagandeavtal med någon medlemsstat i Europeiska unionen. På begäran av Europeiska unionens medlemsstater är Pakistan emellertid berett att inleda förhandlingar eller intensifiera redan pågående förhandlingar. Pakistan anser sådana förhandlingar såsom varande oberoende av alla andra bilaterala eller multilaterala avtal som Pakistan har ingått eller håller på att ingå med EU:s medlemsstater eller Europeiska kommissionen. Pakistan godtar inte heller någon text till sådana bilaterala återtagandeavtal som inte är förhandlingsbara.

ENSIDIG FÖRKLARING FRÅN GEMENSKAPEN I SAMBAND MED UNDERTECKNANDET
AV SAMARBETSAVTALET MELLAN EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH ISLAMISKA
REPUBLIKEN PAKISTAN

"Den gemensamma förklaring som gjorts av parterna i samarbetsavtalet om ingående av återtagandeavtal påverkar inte fördelningen av behörighet mellan gemenskapen och dess medlemsstater såsom denna fördelning framgår av bestämmelserna i avdelning IV (artikel 63) i tredje delen av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen."